

WIENYBĖ

Lithuanian National Weekly

LXVI M. 40 N. BROOKLYN, N. Y. PENKTADIENIS, 1951 M. SPALIO (OCTOBER) 5 D. KAINA 10 C

Dabar

KOMUNISTAI NESUTINKA DERĖTIS

Generolas Bradley sako, jog amerikiečiai mušis Korėjoje iki visiškos pergalės

Tėvynės redaktoriui Korėjos gimtadienis Kunigui Liūtui mirus Laiškas iš Lietuvos

JUOZAS TYSLIAVA

Andal Tėvynė parašė, kad aš, kalbėdamas viename piknike, "kolkojės" krentinius... Tai, žinoma, buvo piktas melas.

Bet štai dabar, skaitau Dirvoje, J. Čičėnas, žinomas publicistas, SLA 87. kuopos narys, taip rašo:

"Pirmajame Tėvynės ps. teigiama didelė rimta tiesa: SLA 65 metų sukakties proga padvigubinkim narių skaičių, o 3 ps. ta tiesa šitaip suniekinama: nuo bado, maro ir tremtinių apsaugok mus Viešpatie!"

Moralas? — Kitą kartą Tėvynės redaktoriui žinos, kad nereikia gauti vilko iš girios.

Spalio 3 d. Korėja, kur dabar vyksta kruvinos kovos, minėjo 4284 metų nepriklausomybės sukaktį.

Vadinasi, daugiau, kaip prieš du tūkstančius metų, kai dar daugelis dabartinių tautų nebuvo gimusios, Korėja jau buvo nepriklausoma valstybė.

Bet Korėja, kaip ir daugelis tautų, nelyginant žirnis prie kelio, šimtmečiais buvo raiškoma.

Vargas tautoms, jų tarpe ir mūsų Lietuvai, kurių protėviai išsikūrė geopolitinių vėjų pagarbėje.

Mat, laimingos tautos, kaip ir laimingi žmonės, istorijos neturi...

Rašant šiuos žodžius, štai, atneša telegrama, kurioje pranešama:

"Kunigas Jonas W. Liūtas mirė spalio 2 d. Laidojamas šeš tadienį spalio 6 d."

Praeią pavasarį, lankydamasis Chicagoje, buvau užjęs pas kun. J. Liūtą, kuris jau tada buvo gana silpnas. Vėliau jis buvo nuvežtas į ligoninę, kuri, matyt, jam nepadėjo. Vėlonis buvo sveikas iki praėjusių metų pabaigos. Staiga jo širdis ėmė slūbuoti. Dabar štai kunigo Liūto, buvusio Vienybės bendradarbio, žymaus Amerikos lietuvių visuomenės veikėjo, jau nėra gyvųjų tarpe. Dar vienas senosios Amerikos lietuvių kartos ažuolas išvirto iš šaknų.

Apie Joną Liūtą, buvusį liberala, vėliau tapusį nepriklausomos katalikų bažnyčios kunigu, dar teks rašyti.

Vėliausiam Eitos biuletenyje skaitome:

"Dar 1940 m. birželio 22 d. Gedvilas per radiją skelbė, kad "R. armija atėjo į mūsų kraštą ne mūsų gyvenimo santvarkos keisti ar vykdyti kokios okupacijos, o tik apsaugoti mus nuo karo pavojaus ir padėti mums išlaikyti nepriklausomybę".

Toliau tame pačiame biuletenyje rašoma:

"Toks pat bolševikiškas melagis pasirodė ir agr. M. Mickis, paskelbęs, kad kiekvienam ūkininkui, kuriam žemė yra pragyvenimo šaltinis, o ne spekuliacijos objektas, garantuojama jos visiška neliečiamybė".

"Taigi, jau garantavo, įvesdami tokią baudžiavą, kokios Lietuva dar niekad nėra regėjusi".

Laiškas iš Lietuvos — retas svečias.

Dėl laiškų negavimo dabar skundžiasi net ir tie, kurie garbina Staliną ir jo santvarką.

Bet, štai, šiomis dienomis vienas mūsų skaitytojas gavo

Kaip praneša Kinijos radijas, komunistai vis nesutinka pakeisti derybų vietą ir dėl tos priežasties, derybos negali būti atnaujintos.

Gen Bradley, važinėdamas po frontą, žurnalistams pareiškė, jog tas dar nepašalina galimybės, kad derybos visai neatsinaujins, bet sąjungininkai yra pasiruošę visokiems būtinumams.

Mes esame užtenkamai stiprūs, — pasakė jis, — og galėsime atmušti bet kokį smūgį.

Gen. Bradley remia Ridgway nutarimą, kad derybos būtų perkeltos į kitą vietą, nes Kaesonge sąjungininkai nesinaudoja vienodomis teisėmis su raudonaisiais. Bet jei derybos visai nutruks, tai sąjungininkai mušis iki visiškos pergalės.

Tai, ką aš mačiau fronte, — sako Bradley, — įtikino ma-

ne mūsų armijos visišką pasirošimą.

Oro kautynėse, kuriose dalyvavo virš 240 sąjungininkų ir priešo lėktuvų, UN aviacijai pasisekė numušti 6 sovietiškus MIG ir sužaloti du. Vist amerikiečių lėktuvai sugrižo sveiką į bazes.

Šauks į armiją

Lapkričio mėnesį naujokų šaukimas New Yorko apylinkėse bus padidintas, palyginus su spalio mėnesiu.

Sąryšį su tuo bus peržiūrėtos naujokų kategorijos. Iš 3A kategorijos, kuri atleidiama nuo karinės tarnybos, daugelis bus pervesti į 1A kategoriją, iš kurios renkami naujokai.

Iki šiam laikui 3A kategorijai priklausė vyrai iki 25 metų amžiaus, vidutinio ūgio, turintį šeimą, arba išlaiką savo tėvų brolius ar seseris.

PRASIDĖJO CHURCHILLIO — ATTLEE RUNGTYNĖS

Vienas ir kitas nežada iš pagrindų pakeisti Anglijos politiką — "Su mumis pirmyn, su konservatoriais atgal", sako darbiečiai — "Anglija turi paimti naują kryptį," pataria konservatoriai Anglų politikos svarbiausias tikslas, kokia bebūtų vyriausybė, yra sudaryti tokias sąlygas, kad visi karaliaus pavaldiniai jaustųsi laimingais.

Bet, po šio karo Attlee vyriausybė buvo sunku padaryti ir kaip jis būtų bančias autotos netvirtai įtemptos virvutės išsilaikyti, negaudamas padrašinimų iš šalies, jis būtų grūves. Nekantrauja konservatoriai, norį grįžti atgal į valdžią, visą laiką ji "bombardavo".

Pagaliau ir jo paties draugai darbiečiai kairioji grupė, kuriai vadovauja buvęs ministras Bevanas, kairiojo kjos. Jog galų gale Attlee pasiryžo prašyti atimti jam igalavimus arba formaliai su didele dauguma patvirtinti.

Dar prieš atostogų pradžią, anglų parlamente išliko gyvas tik kelių balsų dauguma. Keletą kartų antraeiluose klausimuose vyriausybė buvo nugalėta, bet galėjo būti rimtesnis pavojus, svarstant didesnes problemas. Parlamentinė aritmetika leido Attlee pasilikti vyriausybėje, bet neleido jam valdyti. Tad jis nutarė pašaukti rinkikus prie urnų, kad būtų patvirtintas pasitikėjimas ir duota didele dauguma parlamente, arba leista konservatoriams išbandyti laimę.

To galima buvo tikėtis tik demokratiškame krašte, kur partijos nesistengia visom keituriom užsikabinti už valdžios.

RUDENI AR PAVASARI? Šio nutarimo jis ėmėsi atostogaudamas Norvegijoje. Bet dar grįžęs į Londoną jis nežinojo, kada skelbti rinkimus:

laiską iš Lietuvos, iš savo giminių, kur tarp kita ko rašoma:

"Dabar pas mus toks klimatas, kad daug žmonių serga nervų liga?"

Po sakinių padėtas klausimo ženklas.

Toliau sakoma:

"Dabar mes, galima sakyti, gyvename gerai. Pas mus dabar susitvarkė taip, kad viskas yra mūsų nuosavybė. Žemė ir kit kas yra visų nuosavybė."

Ar nuostabu, kad dabar Lietuvoje "daug žmonių serga nervų liga?"

rudenį ar pavasarį. Nuo finansinio pasisekimo, nuo pagerėjimo padėtis Irane ir Korėjoje, jis būtų turėjęs didesnę laimę išleisti ir rinkimus. Bet jis pamatė, kad šiais dalykais jis negali pasitikėti.

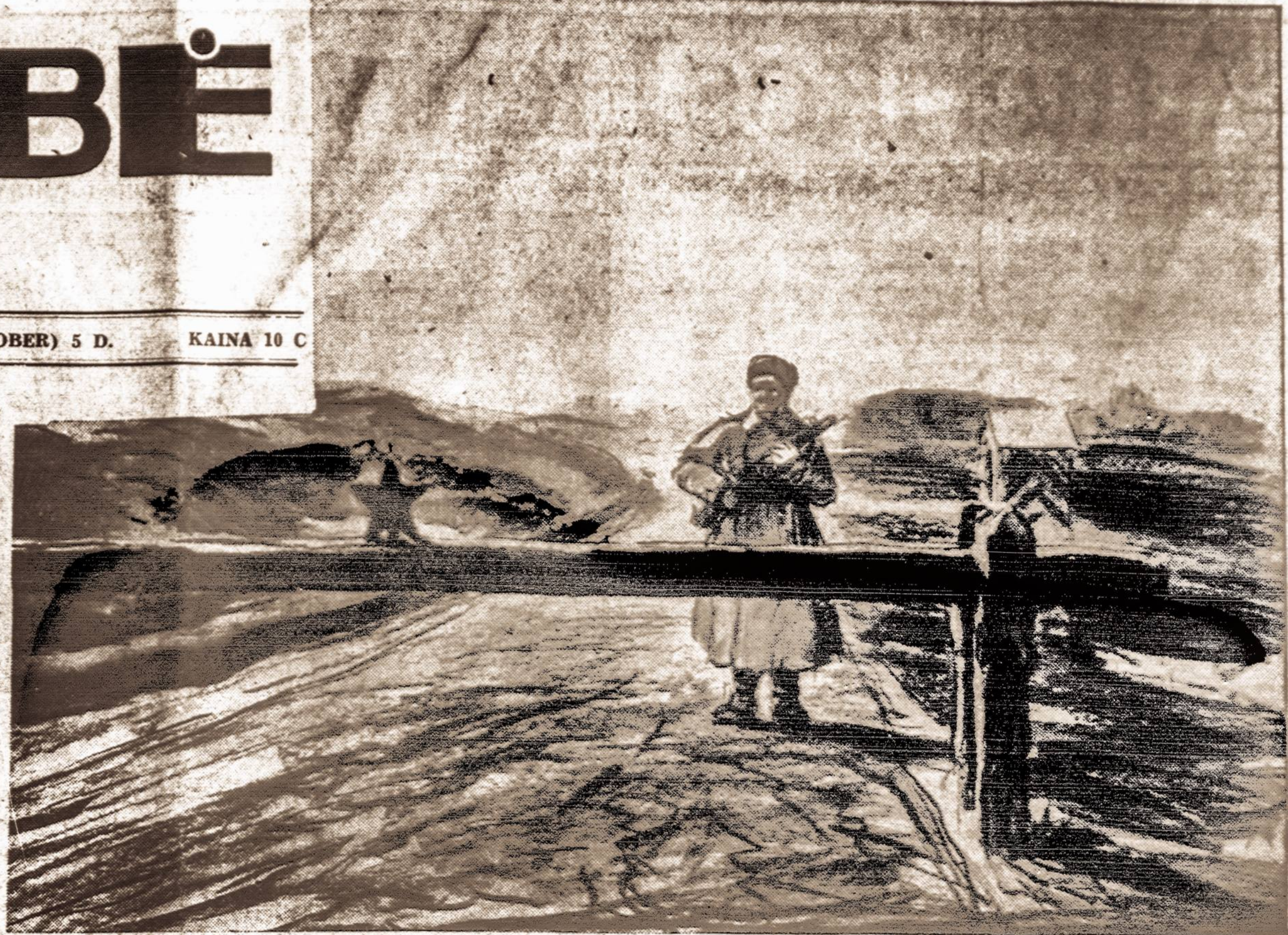
Jo vyriausybės populiarumas kasdien mažėjo ir kita pavasarį po žiemos šaltų, kurią gyventojai būtų priversti praleisti be anglų populiarumas būtų kritęs iki visiško nulio. Jis tada negalėtų tikėtis savo partijai surinkti didesni skaičių balsų, net pasilikant opozicijoje. Pagaliau, kita prie žastis, kuri pastūmėjo, Attlee skelbti rinkimus, tai atsiradęs darbiečių partijoje bevanizmas. Pristatytas dabar prie senos Bevanas turės eiti su senais darbiečiais ir kovoti su konservatoriais, bet kažin kaip būtų pavasarį, kada jo grupės judėjimas galėtų išsiplėsti.

"SU MUMIS ARBA SU KITAIMS" "Ar norite eiti su mumis pirmyn, arba su konservatoriais atgal?" Tokį klausimą stato Attlee rinkiminę kampanijoje.

Churchillis, prisimindamas, kad jis buvo admiraliteto lordas, šaukia: "Anglų tauta dabar turi progą imti naują kryptį šioj keli: šį pačiame neramiausiam ir sunkiausiam laikotarpiu".

Bet nei vienas nei kitas nepasako tiesos. Yra aišku, kad anglų socializmas po pasauliniams įvykiams kiek apsunkejo. Ar galėjo būti kitaip? Jei kolosalinėmis reformomis nuo 1945 metų, kaip tai nacionalizavimas, pasisekė, tai ar ne išlyginti gyvenimą, tai kalta dėl to yra tarptautinė padėtis. Ir dėl tos pačios priežasties darbiečiai nieko negali pridėti, kaip tik subvirtinti tą, kas buvo pasiekta.

Konservatoriai irgi nei kiek negeriau stovi. Jie negalvoja grįžti atgal nuo realizuotų milžiniškų darbų. Gal būt, jie bandys siūlyti denacionalizuoti transportą ir kiek daugiau duoti iniciatyvos pasireikšti privacioms imonėms.

STALINAS NORI 'GELEŽINĘ UŽDANGĄ' PERKELTI Į VAKARUS

Bijodamas, kad Vakarų Vokietija nebūtų apginkluota, Stalinas griebiasi gudrumo — Jis mano, kad vokiečiai, užsiėmę "susivienijimu," pamirš apsiginklavimą ir vakarų strategija sugrius

Jei Korėjos ir Irano įvykiai paskutiniems dienoms vėl spektakliškai iškilę, vėrus, tai Vokietijos problema tarptautinėje politikoje ir toliau tebevaldina svarbiausią vaidmenį są-

tykiuose tarp rytų ir vakarų. Ir tas ne nuo vakar, ir ne nuo Washingtono konferencijos, bet jau nuo tos dienos, kada vakariečiai nutarė įsteigti Europos armiją.

Vakarų Vokietija tame grynosi plane užimtų svarbią vietą ir, jei ji būtų palikta nuosaly, praktiškai Eisenhowerio plane visi grynosi dispozityviai liktų beverčiais.

Štai kodėl tokia Prancūzija, kuri ilgą laiką prieštaravo Vokietijos apginklavimui, progresyviai suvėlino savo politiką.

KREMLIAUS DIDŽIAUSIAS RŪPĖSTIS

Kremlius didžiausias noras suklūdyti šį apginklavimą: Stalinas tai bandė įvairiais būdais. Prieš savaitę jis net buvo nusisuntęs Prancūzijai nota, kas tik parodo, su koku įkarščiu sovietų diplomatai visais keliais bando suklūdyti Europos armijos susiorganizavimą.

Bet tas taip pat parodo sąjungininkams, kad jie turi dar labiau būti vieningi ir nepasiduoti Kremliaus spastams.

Ką tada sovietai darys? Ar jie atsus sąjungininkams ultimatumą, pareikšdami, kad Vokietijos apginklavimas reikš karą priežastį?

Šitas Stalino grasinimas irgi liktų be pasekmių. Paskutiniu laiku Washingtonas yra nutaręs nepasiduoti ir vesti iki galo grįžtą politiką.

Ar Stalinas tada nutars pradėti karą, pasinaudodamas kol dar nėra susiorganizavusi Europos armija?

Netikime, kad Sovietų Sąjunga imtusi tokios rizikos, stoti konfliktan su Amerika.

Tad kokį sprendimą Kremlius bus pasirinkęs? Grotewohl pasiūlymas sukūrė "rimtą padėtį".

Šitas sprendimas jau žinomas.

Pamatės, kad visi bandymai su vakarais nepasisekė, Kremlius nutarė lošti Vokietijos žai dime pačių vokiečių korta.

Tuo metu, kada sąjungininkai veda derybas su Adenaueriu, Grotewohl, rytų Vokietijos kancleris paleido bomba: "susivienyti per bendrus rinkimus".

Jei dar galima buvo turėti nors šiek tiek iliuzijos dėl

Grotewohl nepriklausomumo, tai generolo Cukovo, Sovietų Sąjungos atstovo Berlyne oficialus palaikymas šio pasiūlymo, parodo tikrą realybę.

Bet tai antraeilis dalykas. Kas svarbiausia, kad Grotewohl grįžta prie pasiūlymo ir žada duoti garantijų dėl rinkimų. Kas yra svarbiausia, kad sovietai pamatė, jog rancose turi gerą kortą, kuri gali duoti pulkims rezultatus, pasiryžę eiti toliau, duoti didesnes koncesijas vakarų vokiečiams, jei MK šie pareikalautų.

Tai kas yra labai svarbu, kad šis pasiūlymas buvo labai palankiai sutiktas vakarų vokiečių politiškių partijų. Užtenka tik pasižiūrėti į vokiečių socialdemokratų atstovo Schumacherio laikyseną.

Ir jei jis taip daro, tik dėl to, kad iš vokiečių masės girdi pritarimą šiai "vienybei". Tad būtų bereikalinga slėpti, jog sąjungininkai artimiausiose savaitėse atsidurs rimtoje padėty.

VOKIEČIAI ŽINO KAS JUOS LAUKIA

Pirmiausiai Kremlius žino, kad Vokietija, bestrūpindama

rinkiniais, ir susivienijimu, apsiginklavimo klausimą nustums į antrą eilę.

Antras dalykas: sovietai galvoja, kad jei vokiečiai nepasiskubins išjungti į Atlanto armiją, visa Amerikos politika bus sumaišyta ir Trumano konkurentai laimės su savo izoliacionistinėm idėjom.

Bet, visa laimė, šie planai ne taip lengvai realizuosis.

Vokiečiai kiekvieno atveju žino, kaip ir kiti vakariečiai, kad Amerikos atsitrukimas paliktų sovietų imperializmui nesaugomas duris ir tik naujos "demokratijos" padidintų skaičių, kuris jau yra už "geležinės uždangos".

Štai kodėl, susivienys vokiečiai ar ne, galima dar jais pasitikėti, kad jie realistiškai žiūrės į dalykus.

Prieš sovietus ir jų metodus, ar galima turėti kitokius įsumus, kaip neapykanta? Ir ši neapykanta sovietiškam režimui yra didesnė ten, kur sovietai šeiminkauja jau ilgą metų eilę.

Vokietija gali turėti vilties atgauti savo laisvę kaip tik europiškose politikoje, kur Berlynas ir Paryžius bus ašimi.

IŠ VISO PASAULIO

— Anglijos žvalgyba turi žinių, jog 1952 m. liepos mėnesį Sovietai išbandys naują H-bombą kurią jiems išrasti padėjęs praeitais metais pabėgęs iš Anglijos prof. Bruno Pontecorvo.

— Tito sako, jog sovietai ruošiasi biurniai provokacijai. Ant savo lėktuvų jie išpėsė jugoslaviskus ženklus, kad šie mestų bombas ant kurio nors satelitinio krašto, kas duotų pretekstą puliti Jugoslaviją.

— Prancūzijoje, prie Belgijos sienos, viename apileistame forte atrasta daugiau kaip tonas sprogstamos medžiagos, keliasdešimt šautuvų, kulkosvaldžių, granatų ir kelios dėžės šovinių. Visi ginklai gerame stovy, čekoslovakų gamybos.

— Mekoje, Arabijoje, nuo karščio mirė 700 maldininkų. Karščiai buvo pasiekę virš 140 laipsnių, ko jau 25 metai niekad ten nebuvo.

— Prancūzijoje komunistai kėsinosi nuversti sanitarinį traukinį, kuriuo iš Indokinijos buvo vežami sužalėtieji kariai.

— Lapkričio ir gruodžio mėnesį JAV armija bus pašaukti 55,900 naujokų.

— Prie Alaskos krantų buvo pastebėta du nežinomos tautybės povandeniniai laivai. Kadangi šiuo metu JAV povandeninių laivų ten nėra, tai nesunku įsivaizduoti, kurios valstybės buvo tie laivai.

— Australijoje keleivinis ekspresas susidūrė su prekinu traukiniu, Katastrofoje žuvo 20 keleivių.

— Sicilijoje išsiveržė Etnos ugniakalis. Karšta lava jau spėjo pridaryti nuostolių.

— Tito savo paskutinėj kalboj pareiškė, kad Sovietų Sąjunga yra reakcionierinis ir labai atsilikęs kraštas.

— Konservatorių prestižas Anglijoje krenta. Jei pradžioj rinkiminės kampanijos Churchillis buvo laikomas laimėtoju 5 prieš 1, tai dabar beduoda 2 prieš 1.

— Į Škotiją atgabenta 50 sprausminių amerikiečių lėktuvų "Sabre".

Amerikos Lietuvių Savaitė

VERTINGA TRADICIJA SCRANTONE

DARIAUS-GIRENO POSTO 217, AMERIKOS LEGIŪNO, VALDYBA 1951-52 METAMS

Scranton Lietuvių Tautinė Apieja jau keletą metų rūpina surengia daug publikos raudančius balsus — koncertus. Praėjusios metuos davo A. Brazys ir A. Damskaitė, šiemet, spalio 21 ną, parapijos salėje dainos buv. Lietuvos operos solistas St. Liepas.

Concerto — baliaus programingama gana plati. Praeje, diena 11 val., bus iškilnigos pamaldos kuriose giesparapijos choras ir jau netas dainininkas St. Liepas. Tenka šia proga pastebkad visos pamaldos, kaip sykiė, Lietuvių Tautinėje

Bažnyčioje išpildomos tik lietuvių kalba.

Po pamaldų, vakare 6 val. bus baliaus — koncertas parapijos salėje, kur beveik visos vietos jau užpildytos. Parapijos klebonas kun. M. Valadka ir veiklus parapijos komitetas, vadovaujamas J. Barausko, jau senokai rengia ir meninę dalį, ir pertekusius status metinei lietuvių šventei Scrantone.

Po Naujųjų metų numatoma tos pačios parapijos vadovybėje surengti kitą koncertą vienoje iš žymesniųjų Scranton saliu, kur numatoma pakviesti keletą žymesniųjų dainininkų, teatroliu, nes i Tautinės Bažnyčios parengimus atsilanko daug ir ne lietuvių, iš seno žinodami, kad Liet. Tautinės Bažnyčios parengimai pasižymi aukštu meniniu lygiu.

Gan aptingusiam Scranton Lietuvių gyvenime Lietuvių Tautinės parapijos parengimai sudaro malonias prosvaistes, visų mielai lankomas.

A. K-ras.

Ši kairės i dešinę sėdi: John W. Pachankis — Chaplin, Stephen G. Gay, vicekomandierius, John L. Paukštis — komandierius, Stephen J. Sisk — Jr. vicekomandierius, B. P. Juodgalvis — adjutantantas.

Antroje eilėje stovi iš kairės i dešinę: R. Mikalunas—Service Officer, Florian Simanonis—fotografas, Bruno A. Prankus — maršalka, Alex Strelecky — Finance Officer, John Jakubs— publicistas, Alfonse F. Wells— Judge Advocate, Edward A. Apke — istarikas, dr. Steponas Biezis — daktaras.

rambejo aukšiniai urpai

BALTIMORE, MD. — Rugs. 2 d. Jokūbas ir Sofija Minvičiai minėjo 50 metų savo dybino gyvenimo sukakti. Proga jų dvi dukters, du ūtai ir du anūkal surengė išes.P. Minkevičius nors jau ri 79 metus, tačiau yra dar prus ir veiklus draugijose.

JK Kęstučio pašalpinėje augijoje virš 30 m. eina finansų sekretoriaus pareigas, Lietuvių Tautinėje Taupymo Paskolos Bendrovėje jau 15 metų eina protokoliu štininko pareigas.

Ilgus metus buvo Lietuvių dės Bendrovės revizijos komisijoj ir kells metus ėjo finansų sekr. pareigas. P. Minvičius kaip senas, nenuliantis veikėjas turi daug drau i, tad minė imo dieneje gavo ug sveikinimų ir linkėjimų, laukti deimantinio jubilieus.

"IS DUMINES LUSNELES"

K. B. Kraučiuo jumoristinių eilių knyga. Dėl žingeldumo, skaityk ją: Kas išėjo iš dūminės lušnelės? Joje rasi žmogaus didelę ambiciją, nepasilikti dūmuose, bet kilti i šviesą, ir siekti to ko nebuvo galima. — Skaitydamas, prisiminsi Lietuvą, — nusišypsosi — iš Amerikos Lietuvių gyvenimo šioje šalyje. Knyga \$1.00. Rašykite autoriui visuomet šiuo adresu:

K. B. Kraučiuas, Daynard Drive, Canton, Conn.

ramogos Newarko et. palinksmint

Praėjus vasaros karščiams ir ostogoms, Newarko A. L. utinėje Sąjungos skyrus paucėse rudens veikalai. Skyvus valdyba yra nutarusi suošti eilę viešų paskaitų, varienių ir bent keletą koncertar vaidinimų.

Pirmas toks vaidinimas renamas šių metų lapkričio 4 d. val. vak. šv. Jurgio Draugi salėje, 182 New York Ave., warke. atliks artistas Vita-Zukauskas, buvęs Lietuvos Ištvybinio Teatro artistas, dedamas Linksmųjų Broliu. Zukauskas jau gerai žinotis New Yorko lietuvių publii, kuriuos nekarta yra jau ksminės savo juokais ir ekdotalais. Dabar pirmkart s gera proga ir Newarko bei plinkės lietuviams ji pamai su savo trupe, išgirsti tikreto jumorio ir gerokai priuokti. Tad visi Newarko apy kės lietuvių kviečiami neniršti lapkričio 4 d. Po valimo šokiai, užkandžiai ir pas.

P. Mačiulaitis

SILVER BELL BAKING CO.

(Taip dabar vadinasi Varpo kepykla)
36-40 Stagg St., Brooklyn, N. Y.
Telefonas STagg 2-5938

ANTANAS BALČIŪNAS, savininkas

Kepa visokių rūšių duona, ypač specialistai Europos ruginės duonos, kurios jie kepa keliolika rūšių

Vedybom ir parėm kėksų ekspertai

Taipgi kepa ir parduoda krautu vėms ir pristato i namus ne tik visokią duoną, bet ir Tortus, Kėksus, Pyragus ir Pyragaličius.

SUFFOLK COUNTY FARMERS MKT.

Silver Bell Baking Co., šeštadieniais čia turi savo produktų skyrių, todėl Long Islando lietuvių pasinaudokite tais vertingais produktais. Viet — Middle Island, L. I. prie Jericho kelio.

Tel. Yaphank 3218 ar 3202.

Varpo kepykla taip pat turi savo skyrių Hickville, L. I., kur antradieniais ir penktadieniais pardavinėjama duona fermeriams. Norintie, i užsisakyti Varpo kepyklos duonos ar pyragu, pašaukite aukščiau paduotu telefonu arba parasykite:

SILVER BELL BAKING CO.
Box 44 Middle Island, L. I.

ROOSEVELT FURNITURE COMPANY

Čia gaunami geriausi baldai, televizijos ir radijo aparatai, siuvamos mašinos, šaldytuvai ir visi kiti namų apyngal reikalingi dalykai.

DUODAMA IŠMOKĖJIMUI 15 MĖNESIU

JOKIOS GARANTIJOS NEREIKIA

2310 West Roosevelt Road Phone SEeley 3-4711
CHICAGO 8, ILLINOIS

Atdara pirmadieniais, ketvirtadieniais iki 9:30 val. vak. Sekmad. nuo 11—4:30 popiet

DR. M. J. COLNEY
148 Grand Street
WATERBURY, CONN.
Telefonas 3-4747
PRIEMIMO VALANDOS:
nuo 10 val. ryta iki 8 val. vak.

BROADWAY RESTAURANT
Geras maistas, įvairūs gėrimai
Charles G. Slocus, Sav.
(Daugiau, kaip 20 m. buvęs draudimo agentas)
154 East Main Street
Waterbury, Conn.
Tel.: 3-9766

JOHN'S TAVERN
JOHN SAUKUS, Sav.
217 Avenue B
Bayonne, N. J.
Tel.: 3-4136

Liberty Federal Savings AND LOAN ASSOCIATION
Philadelphia 7, Pa.
235 N. BROAD STREET
(Temporary Address)
New Building Under Construction at 202-204 North Broad Street

Total Assets . . . \$9,396,856
General Reserves and Surplus \$502,012

CHARLES S. CHELEDEN, President
Current Dividend 2 1/2% Per Annum
Payable June 30 and December 31
Paid Without Interruption Since 1901

SAVINGS ACCOUNTS NOW INSURED UP TO \$10,000

STANLEY'S CAFE
702 W. LOMBARD STREET
BALTIMORE 1, MD.

Lietuviška užėiga, salė parengimams — vestuvėms, krikštynoms, šermenims, gimtadieniams

Jaukios patalpos, mandagus patarnavimas.
Čia mielai renkasi lietuvių

J. MARKIEWICZ AND SONS, Inc.
Laidotuvių Direktoriai
15 Trumbull Street
New Haven, Conn.
Tel.: 5-9229

John Baltaduonis
FRANKFORD AVENUE CAFE
1700 Frankford Ave., PHILADELPHIA, PA.

Gražiai išlydėjo Algirdą Brazi

CHICAGO, ILL. — Gražioje p-nų D. Kuraičių reziduencijoje, 3344 S. Bell Ave. buvo sukvietas didokas burys rinktinų Chicago Lietuvos pavskinti naują Metropolitan operos žvaigždę Algirdą Brazi. Seimininkai p-nai Kuraičiai puikiai visus priėmė ir pavašino, o patsai p. Brazis padainavo įspūdingą dainu.

Svečių tarpe buvo Lietuvos konsulas Chicagoje dr. Petras Daužvardis su žmona, inž. A. Rudis su žmona, p-nai J. ir A. Kazanauskai, p-nai J. Mackevičiai, p-nai J. F. Budriks, p-nia Lilija Yanagaitienė, p-nia Nora Guginė, kun. dr. J. Prunkis, p-nai S. Balzeika, p-nia A. Radvilas, p-nia Alice Stephens, p-nai M. Bertash, p-nai K. Steponavičiai, p-nai F. Bulov, p-nia Sophie Barcus, p-nia Ona Piežienė, teisėjai J. T. Zuris su žmona, Al. G. Kumskis su žmona, laikraščių redaktoriai: dr. P. Grigaitis, L. Simutis, M. Vaidyla ir daug kitu.

Atminčiai nuo chieagiėčių p-nul Algirdui Braziui buvo i-tekta dovana — gražus portfelis su inicialais. Iteikimo ceremonijoms vadovavo pats šimininkas p. D. Kuraitis, o fil-mavimus atliko inž. A. Rudis.

Bendrai sakant ši sueiga buvo labai puiki, vaišinga ir maloni.

JONAS PATASIUS
Ziedai, laikrodžiai, jų taisymas, kosmetika ir reiknialiniai dalykai.
307 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.

THOMAS MATAS
REAL ESTATE
81 Fox Street
Waterbury, Conn.

TAUPLYKITE ŠIOJE SPARČIAI AUGANČIOJE BENDROVĖJE
Pasidėkite savo taupomus pinigus i Chicago Savings and Loan Association

KUR—klekvienu taupomū indėliai yra federalinės valdžios agentūros apdrausti iki \$10,000.

KUR—vissada buvo ir yra išmokama aukštas dividendas visiems kėksų taupytojams.

KUR—pinigai kiekvienam taupytojui buvo ir yra išmokama pagal pareikalavimą.

KUR—patarnavimas visuose finansiniuose reikauose yra teisingas ir mandagus.

TURTAS VIRŠ \$6,700,000
CHICAGO SAVINGS & LOAN ASS'N
JOHN PAKEL, President
6234 S. Western Ave Tel. GROvehill 6-7575

DETROITO LIETUVIŲ DIENOS
Rašo Marija Sims

SENIEJI VEIDAI

Rugs. 23 d. nuvykau i Sv. Jurgio parapijos, grybų pikniką, įvykusį Birutės Darže. Mačiau daug automobilių, nemažai žmonių, bet neradau naujųjų lietuvių: vadinamų "dy-pukų". Vėliau pamačiau du ar tris. Bet užtai čia mačiau visus senuosius veidus. Taip ir prisiminiau Pr. Krupavičiaus žodžius: "Atrodo, kad žengiamė i kapinyną". Ir jeigu nebūtume žinoję, kad tą pačią dieną šv. Antano parapijos piknike, kuris vyko Beech Nut Grove paprastai sudaro linksmą ir jaukią nuotaiką, tai visai būtų liūdna širdyje. Tiesa, smagu susitikti senuosius pažįstamus, bet deja liūdna, kai matai, didžiumą jų nusisukusius i kapinyno pusę ir ten bebūnant, rodos, ir man kas uždėjo didelę senatvės našta ant pečių.

Viskas paeis nuo naujai atvykusių. Jei jie sugebės būti patys savos tautos sargais ir savo vaikus tinkamai paruos, tai mes dar galėsime gyvuoti gan ilgai.

70 mokinių šeštadieninėje mokykloje

Prasidėjus mokslo metams, prie šv. Antano parapijos mokyklos atsidarė šeštadieniai lietuvių vaikūdiams kursai. I mokyklą jau įsiregistravo 70

Adv. A. O. Shallna

BOSTON, MASS.— grįžus iš Kiwanis International seimo, kuriame dalyvavo šešios Naujosios Anglijos valstybės. Seimas buvo Poland Springs, Me. Shallna buvo delegatas iš Bostono.

Neseniai adv. Shallna buvo išrinktas sekretorium Middlesex Couty Bar Association. Tai yra didžiausias apskritis Mass. Valstybėje. Be to, jis buvo perrinktas nariu Committee on Unlawful Practice of the Law of the Boston Bar Association.

Imigracijos reikalais Baltijos tremtiniai randa legalų užtaręją adv. Shallnos vadovaujame Lietuvos Garbės Konsulate Bostone.

vaikų. Čia jie bus mokomi lietuviškai.

SALĖ IR NAMAI

1950 metų pradžioje, Tautinės Sąjungos Centro iškeltu sumanymu mūsų miesto skyrius mano pasistatyti ar nusipirkti kultūros namus. Tie namai bus skyriaus klubui, turės biblioteką, jaunimo ratelį ir viską, kas lietuviams šiuo laiku reikalinga.

Susirinkime jau buvo suaukota namų fondul ir išrinkta namų įsigijimo komisija. Kaip tik pasklido ši žinia, tuoj atsirado trys organizacijos norinčios pirkti ne namus, bet didelę salę. Gerai tegul perka. Mums reikia ir salės. Vieną kartą buvau pakviesta i Draugių Centro susirinkimą, kuriame buvo diskutuojama salės pirkimas. Kada aš paaiškinau, jog TS pirks tik namą, kuriame, bus skyriaus klubas, bet prisidės ir prie salės pirkimo vienas asmuo man pasakė: "Mes Tautine Sąjunga nepasitikime, nes ji tik skaldo mus. Mes geriau susitarkime su kitomis organizacijomis". Jam paaiškinau, jog ju nurodytos organizacijos ištartos komunistikumu, bet jis vėl savo, girdi, kas gali įrodyti, kad komunistiškos ir tam panašiai. Nieko kito neliko, kaip tik išeiti iš tokio susirinkimo.

Apsivilko išvirkščiais marškiniais?

Šių metų pradžioje visuose Amerikos miestuose buvo suorganizuota Laisvasis Pagelbinės Policijos Dalinis. Įstoti i tokį dalinį vyrams ir moterims reikėjo turėti, iš policijos, arba šiaip svarbaus autoritetingo asmens rekomendaciją. Nerandant iš lietuvių laisvanorių P. Douvan tą garbę ir pareigą suteikė man. Lankiau kursus, ruošiuosi pareigoms, kurias vargu ar reiks kada eiti.

Bet štai praėitą vasarą ruošiantis policijos dienai, buvo susauktas visuotinas susirinkimas ir aš nustebau pamačiusi adv. S. Masytę. Reikšia ir ji ruošiasi Amerikos apsaugai. Anksčiau gyruosi Sovietų Sąjungą, ir viską kas raudona, dabar pasidarė "patrijote". Nejaugi ji atsivertė? O gal tik apsvilko išvirkščiais marškiniais?

BOSTON BAKING CO.
J. Tamošauskas
B. Andriūšaitis
Lietuviška duona ir pyragaičiai
Pristatoma i namus ir krautuves
8 Ames St., Lowell, Mass.
Tel. 2-6797

BEE HIVE RESTAURANT
Wm. A. Aliukonis, Sav.
Alus, pirmos rūšies maistas
Kviečiami svečiai, atvykę iš kitų valstybių.
56 High St., Nashua, N. H.

DIAMOND CAFE
V. B. Santeckas ir V. Bukauskas, sav.
Alus, degtinė, vynas
305 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.
SO 8-9094

M. J. VERBYLA
Metalinių reikmenų krautuvis 861 Bank Street
Degtinės krautuvis
Green ir Leonard Sts.
Waterbury, Conn

STANLEY SHUKIS
Pristato i namus pirmos rūšies medžiagos drabužius: siutus, paltus ir t.t.
Prilimami užsakymai
Atvyksta i namus pamieruoti
607 Washington Ave.
Waterbury, Conn.

GYVENIMAS AUSTRALIJOJ

Vienas pirmųjų charakteringų bruozų visiems didesniems Australijos miestams yra tas, kad šio krašto žymieji miestai yra uostai. Visų šesiu valstijų sostinės: Sydney, Melbourne, Adelaide, Hobart, Perth ir Brisbane yra uostai plaukiamajam Pacifiko ir Indijos vandenynų. Kiti žymesnieji miestai kaip Darwin, Newcastle ir t. t. taip pat uostai. Tai yra dėl to, kad visos kontinento rinkos gyvenimas yra išsivystęs vandenynų pakraščiuose. Vienintelė išimtis miestų atžvilgiu sudaro federa linė krašto sostinė Canberra, kuri yra apie 150 mylių nuo jūros ir nėra uosto. Australijos miestai yra vienaaukščiai.

Tik atvykusiam į šį kraštą krinta visų pirma į akį nepaprastai maži miestų nameliai, paprastai vieno aukšto labai lėkštai stogais 4-6 kambarių pritaikinti vienos šeimos gyvenimui. Ne tik maži miesteliai, bet ir didesnieji sukuriami iš tokių mažų namelių, išskiriant keletą gatvių miesto centre, kur esama kelių ir keliolikos aukštų namų, kuriuose randasi įstaigos ar prekyvietė. Šiaip jau vienaaukščiai mažučiai nameliai sudaro 80-90% visos miestų statybos. Prie kiekvieno tokio šeimos namelio randasi mažesnis ar didesnis žemės sklypas, kuriame užauginama žolė. Atvykustei mūsų tautiečiai ir kiti Europos emigrantai priešingai vietiniams savo sklypelius užsodina daržo vėmis ir vaisiais. Kadangi beveik kiekviena šeima turi savo atskirą namelį ir dargi žemės sklypelį tai Australijos miestai yra labai išsiplėtę. Sakysit:

me Sydney su 1,6 ml. gyven-tojų apima plotą apie 25-30 mylių diametro. Gatvės paprastai plačios ir labai tiesios. Gyvenimas didmiesty kaip Lietuvos miškely. Australijos miestas turi tą savybę, kad čia visi didmiesčiai suskirstyti į "distrikтус" ir tik šitų "distrikčių" centre yra parduotuvės ir dirbtuvės, gi pačiame "distrikte" tai gyvenamieji namai su sklype-liais ir žalumynais. Taigi gyvenant Australijos didmiesty žmogus jautiesi panašiai kaip žmogus Rūdoj, Raudondvary ar kitame Lietuvos miestely.

Visi Australijos miestai pasi-žymi gera švara. Miesto pramogos. Esant gražiam orui nemaža gyventojų išvyksta su automo-biliais ir "country" kur pasista to sau palapines ir praleidžia savaitgalius "piknikaudami". Tačiau didžiausia gyventojų dalis leidžia laisvalaikį miesto parkuose, įvairaus tipo sporto aikštėse.

Tiesa tenka pažymėti, kad sekmdienis čia varžomas sa-votiškiu angliu papročiu. Austrai-lijoj sekmdienį yra uždaryti visi kino teatrai, draudžiamos sporto rungtynės, uždaryti barai ir kitos pasilinksminimo vietos. Taigi paprastai sekma-dienį praleidžia vietiniai dau-giausia individualiai, gi mūsų tautiečiai švenčia pagal atsi-vežtus papročius, vienai kitus lankydami, ruošdami susirin-kimus ar panašiai.

Reikia nepamiršti, kad dau-gelis mūsų tautiečių kaip nau-jakuriamis tenka gale savaitės linksminis statant pamatus savo nameliui, tvirtis sklypą.

MOBILIZACIJA NEW YORKE

KAIP MES PASIRODYSIM?

Nuo gegužės mėnesio iki spalio 7 d. Balfas sumobilizavo visas aktyviasias lietuvių jėgas tremtinių pagalboms va-lui praversti. Organizacijos bei draugijos mielai sutiko duoti atstovus, atėjo į talką ener-gingesni visuomenininkai, kul-tūrininkai ir žurnalistai. Balf tapo, sakyčiau, savotišku šta-bu, iš kur pasipylė planinga veikla užkariauti visų tik-rų lietuvių širdis. Visur te-skamba apie vaju ir pagalbos besisaukiančius, apie tuos, ku-rie Vokietijoje tiesia į mus rankas.

Rodos, nebėra lietuviu, ku-ris nežinotų apie šį didįjį dar-bymetį. Belieka tik visiems at-siliepti taip, kaip prašoma: atiduoti auką vidaus rinklavos metu spalio 1 — 7 dien, ir at-eiti į Balf rengiamą koncer-tą spalio 7 d. Lost Batalion Hall 93-29 Queens Boulevard, Elmhurst, New York.

Didžiojo New Yorko tremtini-ų pagalboms vajuas komitetas iš Balf štabo paleido propa-gandistus, kurie per radiją ir spaudą tebekalba tarsi galin-go, i artillerija, o verbuotojai tarsi šmaikščiausi pėstininkai pasipilė į užėgas visais ke-liais, išnaudodami įvairius pro-gas. Iki vėlybos nakties tarš-ka Balf'o rašomosios mašinėlės ir skamba telefonais.

I visų protus ir širdis ape-luojama nuolat ir be atvan-gos, kad apatija, abuojuamas, nerangumas ir primiršimas neišleistų šaknelių lietuviškose sielose.

IR NELIETUVIAI JAU PARODO SIRDIES

Specialus balfinio koncerto leidinys jau baigiamas spaus-dinti. Idomu, kad pirmasis biz-nerius, kuris kreipėsi su savo skelbimu į Balfą buvo ne lie-tuvis, tačiau nuosirdžiai nusi-tekęs padėti Vokietijoje vargs-tantiems lietuviams. Paskuti-nėmis dienomis net keletas to-kių taip pat suspėjo panašų siuprižą padaryti. Tai ką jau bekalbėti apie savuosius... Kad tik greičiau tas leidinys patek-tų į mūsų rankas ir galėtume matyti, kaip mes tén pasiro-dėme.

New Yorko miesto valdyba padarė ypatingą išimtį, leisda-ma net sekmdienį rinkti aukas. Vadinas, mūsų brolių likimas atkreipė ir kitataučių dėmesį, kurie užjaušdami re-mia mūsų samarijietiška veik-la.

JUK GALIME TESĖTI KARTĄ Į METUS

Nors dabartinis metu yra i-prasta likusius tremtinius ir individualiai šelpiti — ir Balf tam pritaria, — tačiau reikia konstatuoti, kad atskirų tremtinių pastangos nėra efektyvinio pobūdžio, kaip prakti-

koje pasirodė, ir tai jokių bū-du neatleidžia mūsų nuo pa-reigos padėti bendram Balf'o darbu ir dalyvauti visų trem-tinių šelpime ar atiduoti trem-tinišką skolą, kuri gauta iš Balf'o, bent tokiomis pareigo-mis, kai didžiauma buvusių tremtinių jau įkurdinti, o da-lelė tebeskursta vargo kainuo-se.

NEFILOSOFOUKIME IR NEGAISKIME

Zinau, kad kai kurie esame gana protingi ir mokyti. Ir, ži-noma, savo patyrimu galėtume būti net čia, Amerikoje, patarėjais, direktoriais ir mi-nisteriais. Tačiau širdies gil-umoje liktume menki, jei pasi-tenkintume tik savo išvedžio-jimais ir patarinėjimais, kaip ką galima kolosaliniame Balf'o darbe nuveikti, patys gi nepa-krutėdami iš vietos ar nepaju-dindami rankos... Ištraukti iš kišenės auką.

Tuo tarpu pats laikas — jau gal ir kiek vėlinama — užsi-re-gistruoti aukų rinkėju paim-ti aukų lapą, dėžutę ir pasi-pilti į darbavietes, parduotu-ves, sales, privačius butus ar panašias įstaigas.

JEI BŪTUME DEPORTUOTI...

Kam tikrai bus įvairių mo-tyvų atsakyti nuo aukų rin-ki-mo ar, pagaliau, bus galima keleto dolerių įmesti į aukų dėžutę, tegu vaizduojasi, kad štai jis yra sodinamas į laivą, vežamas Vokietijon, guidomas ligoninėn ir kartu su senais, pallegusiais, mirties, laukian-čiais yra netoli "geležinės už-dangos." O ta Amerika lieka vėl nepasiekiamas kraštas, jau nei doleris, nei vokiška mar-kelė neišliauzia kišenėn... taip sakant, jis vėl dipiško'o gyve-nimo pragare, vėl žmogus ir be tėvynės ir be svajū.

Tik patys būdami duosnūs ir broliški savietiams, galime būti ramūs ir pasitikėti savo-sios bendruomenės parama, jei praieityje nebuvome šalti savųjų reikalams. B. K.

WILLIAM VALAITIS
Viektierio automobilių teisinys
730-2 E. Moyamensing Ave
Philadelphia, Pa.
Tel. Howard 8-0596

TRAUN'S CAFE
N. E. cor. 16th Street
and Spring Garden
Tel. LO 7-8662, LO 7-4967
Res. Cheltenham 2562
Philadelphia, Pa.

WALTER'S CAFE
W. Medveckas, Sav.
Dėgtinė, alus ir vynas
1124 W. Pratt St.
Baltimore, Md.

COLONIAL BAR RESTAURANT
GUS TUNAITIS, Savininkas
PIRMOS RŪSIES MAISTAS IR GERIMAI.
N. E. Cor. 52nd & Spruce Sts.
PHILADELPHIA 39, PA.
GR. 4-2939

CAPPIELLO KRAUTUVĖJE
Galite gauti radijo bei televizijos aparatų, šaldytuvų, skalbimo mašinų, dulkių siurblių, prosų rašomųjų mašinėlių, dūjomis bei aliejumi kurenamų krosnių (gas ranges), lovų, stalų ir kitokių namų apyvokos dalykų.
Jau 36 metai, kai Cappiello sąžiningai tarnauja visiems savo klientams.
Visi Brooklyn ir apylinkės lietuviai perka Cappiello krautuvėje.
Cappiello krautuvėje gaunamos lietuviškos plokštelės.
CAPPIELLO KRAUTUVĖ
706 GRAND ST., BROOKLYN 11, N. Y.
EVergreen 8-7848

THE HALF SHELL
P. Janus ir G. Shlakis, Sav.
Įvairiausi gėrimai ir valgiai.
ROUTE 27-A, ISLIP, I. L. N. Y.
Bay Shore 2996.

Vienas iš gražiausių pastatų Lietuvoje buvo Pažaislio vien uolynas.

PAAUKOKIME BENT DIENOS UZDARBĮ Balf pirm. kan. prof. Končius apie šalpą

Lietuvių tauta praieityj yra daug iškentėjusi. Per du šimtus metų mūsų protėviai atkakliai kovojo prieš krauge-rius kryžiuočius, apie šimtą dvidešimt metų lietuviav ne-sė rusų carų priespaudos jung-ę ir dar Lenkijos neigtamą įtaką ir baudžiavą! Aėtū Dievui, mūsų tauta pa-rodė tvirtą atsparumą ir be-maž per tūkstantį metų išlaikė savo kalbą bei papročius, o per septynis šimtus metų ir šventąjį katalikų tikėjimą. Mes gėrimės mūsų praeties didvyrių darbais ir sodiečių bei darbininkų atsparumu. Mus ypač jaudina lietuvis mo-tinėlis Vargo Mokykla, kai prie ratelio, heroišku pasi-šventimui, ji auklėjo ateities kartas. Toji motinėle sugebėjo savo kūdikiams iškiepti Die-vo, Tėvynės ir lietuvių kalbos meilę.

Šiandien lietuvių tauta per-gyvena tokias balsenybes, ko-kių ji nepatyrė per perietuo-sius šimtmečius! Žiaurūs ru-sai — komunistai dabar įtem-pė visas savo pragariškas jėgas, lietuvių tautą visai sunaikinti — moraliai ir medžiagiškai, kad Lietuvoje neliktų nieko kas yra šventa ir brangi!

Komunistų pevergtųjų vals-tybių tarpe lietuvių tauta yra vienintelė katalikiška tauta vi-sai pavergta, dėl to, is Lietu-voj dar gyvenančiųjų žmonių, komunistai stengiasi is pa-grindų išrauti tikybinius isiti-kinimus, žudydami vyskupius, kunigus ir visiomėnės vadus!

Lietuviams komunistai ne-leidžia nei Dievo nei savo Tė-vynės mylėti. Parodė Dievo ar Tėvynės meilę lietuviav isun-čiami į Sibiro tundras — ver-gijos darbas, ar brukami į kalėjimus... ir ten... jie žūsta...

Virš šešiasdešimties tūkstan-čių lietuvių, palikę viską, net savo brangiausias tuptus — šeimos narius — bėgo ruo rau-donos meškos toli į akarus, kad tik tų balsenybių pereikė-tų daugiau pergyventi... Bėgančiųjų lietuvių pergyve-nimai, karo audrų žiaurumai,

badas, ligos ir tremty, e patir-tasis skurdas — sunku butų ir atpasakoti... Tik tie tas balsenybes gali gerai suprasti, kurie patys ma-tė ir pergyveno!

Bendraudamas su tremti-niais juos visapusiskai pazi-nau, ir nesigailiu galėdamas jų, bet kuriam atskirai ir visiems pagelbėti. Visiems patariu tremtinius atsikviesti. Vien sa-vo vardu virš dviem šimtam jų išrašes kvietimus į Ameri-ką. Nesigailiu juos atsikviėtes — jie buvo ir yra geri žmonės buvo ir yra verti visokeriopos paramos.

Laimingi tie tremtiniai, ku-rie paliko svetimą sunaikintą Vokietiją ir isikuria Amerikoje, Kanadoj ir kitose valstybėse. Bet... ne visi galėjo tos laimės pasiekti. Vargšai vaikučiai su naslėmis motinėlėmis, ligoniai ir seneliai, klaidpėdiečiai ir vil-niečiai, viso apie penki tūks-tantai lietuvių — priversti lik-ti Vokietijoj ir žiauriose sto-tyklose pusbaldžiai vargti. Jei mes jiems dabar, šiandien ne-pagelbėsime pasigsdami papil-domo maisto, drabužių, vaistų, jie, o ypač tie mažutėliai — apsigrs džiova ir kitomis bai-siomis ligomis! Ar mes, lietu-vių kilmės amerikiečiai čia gi-mė ar atvykę, galime tai da-leisti? Ne! Mes ištiesime jiems pagalbą ranka. Jei žiaurūs komunistai dideliu įnirtumu dirba sėtoniška darba mūsų tautai sunaikinti, tai kokių pasisventimū mes, lietuviav, privalome padėti nelaimin-giems isgelbėti išblaškytosios lietuvių tautos likučius!

Jei norime, kad ir kitatau-čiai at-austų ir mums pagelbė-tų šioj lietuvių tautos trage-dijoj, privalome savo pavyz-džiu, pasisventimū ir aukomis parodyti ypatingus savo arti-mui meilės jausmus!

Nuosirdžiai kreiptuosii vi-suos geros širdies ir valios lie-tuviav, prašydamas darbu ir aukomis paremti Balf'o Vaju, kuris visu smarkumu ruošia-mas vajuas komitetu. Didysis vajuas prasideda spalio mėne-sio 1 diena. Tam vajuui reikia visų lietuvių taikos.

Vargstantiems lietuviams šelpiti kiekvienas prašomas pa-ukoti bent dienos uždarbį. Kiekvienas paraginkime ir ki-tuos aukų parinkti. Kai būsime vieningi ir tą vieningumą pa-rodysime gerais darbais, tai atliksime didžius dalykus, ir lietuvių tautos jokios pragariškos galybės nenugalės.

Istorija mūsų darbus tinka-mai įvertins. Aėtū.

ANTHONY MARTIN
RESTORANAS IR BARAS
3759 N. 7th STREET,
PHILADELPHIA, PA.

VINCO VIDGINIO
MAISTO KRAUTUVĖ
438 JEFFERSON ST.
Philadelphia, Pa.
TR. 7-6627

SUTVARKOMI BIZNIO TAKSAI
Mes sutvarkome įvairių rūšių bei juridikėlių taksus: fe-deralinius, valstybinius, municipalinius Jungtinėse Valsty-bėse ir užsienyje.
Adv. St. P. Zubavičius, kuris turi teisės praktikuoti bet kuriam Jungtinių Amerikos valstybių teisme, tvarko kny-gas bei rekordus pavieniams biznieriams, partneriams ir korporacijoms.
Patarnavimai atliekami ir laisškai. Be to, daromi asmeni-ki vizitai bet kurioje istaigoje čia ir užsienyje.
Prašoma kreiptis angliškai ar lietuviškai, o aš suteikslu sąžiningą patarnavimą.
STANLEY P. ZUBAWICZ (Zubavičius)
111 Ainslie Street, Brooklyn 11, N. Y.
Telefonas: EV. 4-3049

Brangūs lietuviai New Yorke

BALF vajuus New Yorke jau prasidėjo ir vyksta pilnu tempu. Visuose postuose budi-ma ir laukiama rinkėju. Pa-skutinė pinigų rinkimo diena yra spalio 7-oji.

Mielas ir brangus lietuvi, ži-nai, kad dalis mūsų tautiečių lieka Vokietijoje. Lieka tie, kurių niekas nenori, būtent, ligoniai, seneliai ir našlės su mažais vaikais, — kurie ne-stengia sau duonos užsidirbti. Jie visų atmetti. Argi mes, jų kraujo broliai, neištiesime jiems pagalbą rankos? Mūsų pagalba yra jų gyvybinis rei-ka-las.

Lietuviai visada buvo jau-tūs ir gailėtingi vargšams. Mūsų tautiečiai, statydami sa-vo gyvybę pavojun, nebijojo pro šalį vedamiems badaujan-tiems belaisviams išprausti i dėna duonos gabalą. Ir šiandien is Lietuvos sugrįžantieji įvairūs svetimatčiai kalba apie lietuvių gailėtingumo dar-bus. Jie, patys skurdami, da-žnasi paskutiniu duonos kas-tu net su svetimatčiais. Argi mes šie andien galime palikti nejaurus mūsų vargšų tautie-čių pagalbą saukiantiems bai-sams? Ar mes galime ku nors pastelinti, atsisakydami daly-vauti rinklavoje, galėdami jiems paaukoti savo uždarbio dalį?

Tegul jautrumas, gailėstin-gumas — šios gražios mūsų tautos vavybės — lieka gy-va nuosavybė visų lietuvių iš-blaškytų po visas pasaulio ša-lis.

Todėl, nieko nelaikdami, skubėkime visi į artimiausius rinkimo postus, kad šias pas-kutines vajuas dienas paskir-tume į vargą patekusiems mū-sų tautiečiams susėlipti.

Kūn. J. Pakalniškis
Didžiojo New Yorko Balf vi-daus rinklavos komitėtos pir-mininkas.

MINETINOS DIENOS

- Spalio 1, 1252 — LK Min-daugas vainikavosi Lietuvos ka-ralium.
- Spalio 1, 1920 — Lenkai pra-dėjo slaptai vykdyti Vilniaus užgrobito planus.
- Spalio 1, 1921 — Lenkų ka-rluomenė ginkluotoms jėgomis užpuolė lietuvių istaigas Vil-niuje, uždarė gimnaziją ir bar-bariškai sumušė lietuvius mo-kinius.
- Spalio 2, 1934 — Klaipėdoje atidarytas prekybos institutas.
- Spalio 3, 1421 — Popiežius patvirtino pirmą vyskupą Lie-tuviai.
- Spalio 3, 1867 — Mirė Elias Howe, siuvamos mašinos išra-dėjas.
- Spalio 5, 1920 — Bermont-ninkai užėmė Šiaulius ir Rad-viliškį.
- Spalio 6, 1375 — DLK Ke-s-tutis sunaikino Kryžiuočių pilį Valena.
- Spalio 6, 1890 — Amerikoje Mormonų tikybinė sekta pa-naikino daugpatystę.

A. MIEZIS
ALUS, DEGTINĖ, VYNAS
2207 N. 2nd STREET,
PHILADELPHIA, PA.
REgent 9-4156

STANDARD FEDERAL SAVINGS and Loan Association of Baltimore City
Metinis dividendas 3%
Kiekvienas indėlis apdraustas federalinėse valdžios apdrauda iki 10,000
684 Washington Blvd. Baltimore, 30, Md.

PHILADELPHIA, PA. MALONI LIETUVIŠKA UŽEIGA
ANTHONY BALCHIUNAS, SAV.
113 SOUTH 34th STREET
Arti Pennsylvania Universiteto
PETER DAVIDONIS
VYNAI — LIKERIAI — ALUS
2327 Brown Street Philadelphia, Pa.

ADAMS' CAFE
RESTORANAS IR BARAS
341 SPRING GARDEN, PHILADELPHIA, PA.
Tel. PO 5-9785

Naujai atidarytas lietuviškas restoranas ir baras
TRAUN'S
N. E. cor. 7th and DAUPHIN STREET, PHILADELPHIA, PA.
Tel. PO 5-9566

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
JUOZAS KAVALIAUSKAS
LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
1601-3 So. 2-nd Street Tel. DE 4-5136
PHILADELPHIA, PA.

CHARLES J. ROMAN (RAMANAUSKAS)
1113 Mt. Vernon Street Telefonas Poplar 4110
PHILADELPHIA, PA.
Moderniška laidojimo istaiga: didelė graži koplyčia, erdvi salė su baru, pakelvingiems suteikiama nakvynė — viskas nemokamai.
Nelaimės valandą kreipkitės į mūsų istaigą, dieną ar naktį — mes visados pasirėngę suteikti geriausį patarnavimą.

VIENYBĖ

An American Weekly in the Lithuanian Language

Established in 1886 by J. J. Paukštis

JUOZAS TYSLIAVA, Editor and Publisher

Editorial and Business Office:

412 Bedford Ave., Brooklyn 11, N. Y. Phone EVergreen 4-0862

Subscription Rates: USA and possessions \$4.00 per year, Canada \$4.50, Elsewhere \$5.50. Advertising rates on application.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. under the Act of March 3, 1879.

GINČAS DEL NAFTOS

Anglų — iraniečių krizė po penkių mėnesių nesekmingų derybų, įgauna labai aštrią formą.

Nacionalistinė Mossadegh vyriausybė įsakė išsikraustyti iš Irano paskutiniams anglų specialistams ir grąsina susprogdyti visas žibalo valyklas, jei anglų kariuomenė bandys išlipti į krantą.

Ivykiiai Irane vystosi tokiu greičiu, jog sunku juos sekti. Pasinaudodamas karalauko Jurgio liga ir tuo, kad dabar Anglija ruošiasi rinkimams, Mossadegh staiga parodė savo dantis. Įsakymas išsikraustyti anglų technikus, jis tuo sudegino visus derybų tiltus su Anglija.

Kodėl toks agresyvumas? Dėl to, kad jis nenumato stiprios reakcijos.

Kaip Anglija, galvoja jis, dabar drįs reaguoti? Sergant karaliu, ji interesuosi tik Buckinghamo rūmų komunikatu ir Attlee vyriausybė, laukdama rinkimų rezultatų, vengs imtis bet kokio nutarimo.

Dėl šių dviejų priežasčių Mossadegh išdrįso pasišaukti, susardamas pretekstą ištrėmimui anglų, kad jie neva tai sabotuoja žibalo valyklų įrengimus.

Mossadegh pradeda išvažiuoti, kad Irane jis jau galingsnis už patį šaha.

Anglai prarado prestižą

Jis nei kiek nesuklydo galvodamas, kad iš anglų pusės neįsireikš stipri reakcija. "Anglo-Iranian bendrovė jau paprasčiausiai atsiųsti lėktuvus, kad galėtų evakuoti 333 asmenis kurių tarpe yra 17 moterų. Taip pat imtasi priemonių atitraukti laivais iš Irano 375 indus ir pakistaniečius laivais, dirbusius su angliais naftos valyklose.

Tad, jei neįvyks naujų pasikeitimų, Anglija apels Irana, nežiūrind tarptautinio teismo sprendimo, nežiūrind visų savo teisių, nežiūrind kariškos jėgos ir didelių turty. Ir šis įgijotasis diktatorius Mossadegh galės tautai paskelbti, jog "Anglijos liūtas jau nebesikesins į tautinį turta".

Bet dar nesinori tikėti, kad toks būtų galas visos tos istorijos.

Šitas Mossadegh ultimatumas, kuris buvo siunčiamas per tarpininką, vėliau atsiimtas atgal ir vėl iš naujo pasiūstas, šitas parlamentas, kur Mossadegh niekad negauna didžiūmos, šie visi sufabrikuoti sąmokslai, tikslu susitrinti savo valdžią, parodo, ant kiek Irano vyriausybė yra nestipri.

Ir štai prieš ekonominę apsunktinę valstybę, kokia yra Anglija, Mossadegh dabar šiausiai ir nori, kad anglai nusileistų. Tas atrodo nepatikėtina.

Dar ne taip seniai užsienio stebėtojai buvo tikri, kad anglų niekad nepasiekis išstumti iš Irano. Pati anglų spauda rašė, kad negalima nusileisti. Šios dvi citacijos iš Daily Mail ir Times parodo anglų viešosios opinijos nusistatymą:

"Jei Anglija susikraus savo bagažą ir gėdingai pasitrauks, ji praras daugiau kaip 500 milijonų investuotų svarų, jos prestižas taip pat kris. Ir galime būti tikri, kad tas turės įtakos į kitus įvykius Rytuose".

"Negalime išvažiuoti, kaip galima bus ateity atsakyti į Mossadegh aktus, kaip ne ginklu".

Prieš ginkluotą isikišimą

Kodėl nuo šitos idėjos, ginti savo interesus ginklu, kada anglai kariškai stovi daug tvirtiau už iraniečius atsakyta?

Arba, teisingiau pasakius, kodėl paskutinę valandą šis projektas buvo atmettas?

Mes čia kaip tik daename iki pačio svarbiausio punkto: amerikiečių pozicijos. Visiems žinoma, kaip Washingtonas bandė tarpininkauti tarp Londono ir Teherano ir kaip Mossadegh niekais pavertė visus Harrimano bandymus. Ką būtų Amerika dariusi, jei būtų atėjęs kritiškas momentas?

Attlee nelaukdamas ministrų posėdžio kreipėsi į Trumaną telegrama, kuria išista valandą prezidentas su patarėjais studijavo.

Jie priėjo išvados:

1. Kad nedavus sovietams patogios progos įsikūsti, Amerika pataria Anglijai nesiminti ginkluotų priemonių, nebent jei tas bus reikalinga apgynimui savo pilielčių.

2. Amerika dėsis visais pastangas Teherane, kad anglų ištrėmimo laikas būtų atidėtas.

Saugumo Tarybos posėdis atidėtas

Anglija tuo pačiu kreipėsi į Jungtines Tautas prašydama skubiai suaukti Saugumo Tarybą posėdžiui kuri peržiūrėtų konfliktą, ir išneštų sprendimą, nes pasitvirtino žinios, kad Mossadegh tikrai davė įsakymą sprogdinti visas naftos valyklas prie pirmo anglų bandymo išlipti į krantą, jog iraniečių kariuomenė praktiškai jau užėmė visą pietinę sritį, kuri buvo anglų žinioje, užėmė valyklas ir tikrai dešimčiai anglų inžinierių leidžiama išeiti, gi visiems anglams oficialiai jau įteikti išėmimo įsakymai.

Stovintieji šūroje anglų karo laivai ramiai stūbuoja ant angtų, patrankas atsukę į miestą...

Ką sovietai tokiu atveju darys? Jie iki šiam laikui tyli. Jų ambasadorius, kuris turėjo vykti į Maskvą, atidėjo kelionę. Gi raudona rašo, kad sovietų kariuomenė įsikū tik prašant Teherano vyriausybės.

Saugumo Taryba, kuri buvo susirinkusi, posėdį atidėjo dešimčiai dienų. Gal iki to laiko dar pavyks susitarti.

KAESONGO IR PFULLINGENO PALIAUBŲ DERYBOS

Nejaugi taip sunku susitarti dėl Lietuvos laisvės kovos sustiprinimo — Krašte sutarimas tarp rezistentų buvo greitesnis — Laikas būtų ir emigrantams išsigydyti iš politikavizmo tvaiko ir mesti linksmą žaidimą su delegacijomis, komisijomis, sutarčių ratifikacijomis... Kas be užpakalinių minčių jungiasi į laisvės kovos rikiuotę, tas greit gali susitarti

Rašo BRONYS RAILA

Kaip jau iš spaudos žinoma, Lietuvos Diplomatiškos šefo Stasio Lozoraitis ir VLKKO delegacijos derybos Vokietijos miestelyje Pfullingene pasibaigė. Geriau pasakius, pasibaigė pirmasis derybų tarpinis. Kalkurie ir gana svarbūs dienotvarkės klausimai atidėti tolimesniems pasikalbėjimams.

Šios derybos man labai priminė kitas paliaubų derybas Korėjos miestelyje Kaesonge. Anos nutūkio visai be vaisių, bet šitaip kiti panašumai tarp derybų gana dideli. Tik prisiminkime keletą būdingų aplinkybių...

DERYBŲ PARTNERIO MORALINIS ŽLUGIMAS

Pirmas panašumas buvo pro pagandoje.

Kai Rusijai pasiūlius, sąjungininkai pranešė komunistams, jog norėtų pradėti paliaubų pasikalbėjimus, šie atsakė taip, — ir tuojau pat per šiaurinės Korėjos bei Kinijos radiją pasipylė prakalboms, jog Amerikos imperialistai per daug nuliejo kraujo, jog jie suprato, kad karą pralaimėjo ir todėl dabar prašo taikos. Kagi, taika mes jiems gal ir duosime, jei šie banditai išsinešdinti iš Auljos. Ir vėliau, paliaubų deryboms prasidėjus, komunistai murzino amerikiečius ir kitus sąjungininkus ne vien žodžiais, bet ir provokacijomis. Tikslas buvo aiškus — moraliskai žlugdyti priešą, gal jis pabūgs ir bus nuolaidesnis. Priešas, kaip žinoma, betgi nepabūgo.

VLKKO įgalotiniams nebe pirmą kartą kreipiantis į ministrą Lozoraitį susitarti dėl kaikurių "veiksnių" bendradarbiavimo, šiajam sutikus ir pasiūlius derybų programą, kaikurioje mūsų lietuviškoje spaudoje, tiksliau sakant, Amerikos lietuvių socialistų ir katalikų laikraščiuose pasirodė straipsniai, kurie skelbė, kad Lozoraitis ne tik ne Diplomatiškos šefas, bet ir ne ministras, ir bendrai niekas, jis esąs tik kažkoks "totalistų ir avantiūristų vadas", nieko neprisiėjęs "Lietuvos laisvinimui", tik aršes vienybę ir savo "aš" kaislojęs...

Buvo tik labai nuostabu, kad su tokiu "nieku" tariama-

si ir norima susitarti. Tiesa, Draugas pridėjo pastabą, kad jei Lozoraitis nenorės susitarti, tai su juo bus baigta kalba. Žodžiu, kaip per praėjusį karą, buvo pareikalauta kapituliacijos be sąlygų.

Bet iš tokių reikalavimų nieko neišėjo. Nepavyko "priešą" moraliskai sužlugdyti. Netikėtu būdu pasirodė, kad nuošaliau nuo tų dviejų puolančių grupių stovinti lietuvių visuomenės laikėsi kitos pažūros. Paaiškėjo, kad net keli žurnalistai, niekieno neraginami, kreipėsi į ministrą Lozoraitį, prašydami tinkamu būdu tiems drumstėjams atsakyti ir paaiškinti rimtąją reikalų pusę. Pasirodė ir eilė kitų straipsnių, kuriuose neslepimai pareikštas protestas ir pasipiktinimas, jog su tokiu demagogija ir taip vaikščial negalima išspręsti nei "Lietuvos laisvinimo", nei Lietuvos diplomatiškos vyrų vaidmens bendrame darbe. Turime pažymėti, kad tautinė ir liberalinė lietuvių spauda tuose "Kaesongo žyduose" nedalyvavo, žemažiuriškų pūdinėjimų nei prieš vieną derybų pusę nepradėjo, iškilusius klausimus apsprendė šaltai, vedina tik vieno, susirūpino, — kad visos pajėgos Lietuvos labai šiandien yra reikalingos ir jų glaudus bendradarbiavimas yra būtinas.

DIDELIŲ VALSTYBIŲ METODAI

Antras pranešimas buvo derybų metuose.

Sąjungininkai ir komunistai į Kaesongo siuntinėjo gausias delegacijas, ilgai ginčijosi dėl darbotvarkės, pačios derybos nutrukdo ir vėl prasidėjo, delegacijos nebežinodavo, kaip laikytis ir darydavo pertaukas pasitarti su didžiuliais bosais. Pagaliau, iš viso to nieko neišėjo. Tokias kombinacijas galima dar suprasti, derybos faktiniai ejo tarp didelių jėgų — Amerikos ir Kinijos-Rusijos. Pačių derybų objektas irgi nemenkas: bus ar nebus tretytis pasaulinis karas. Bet šiaip jau žmogeliui buvo aišku. Jei karas norima arba reikia užbaigti, tai paliaubų derybos trunka labai trumpai, kartais kelių valandų gali užtekti. O jei tik "durnius vo-

ljojamas," tai tada reikia kelių savaitių, kelių mėnesių, ir tai parodo, kad į dalyką katra pusė žūri nenuoširdžiai.

Pfullingeno derybos taip pat buvo atidėliojamos, užtruko palyginti gana ilgai, ilgiau nei savaite. Nors jos vyko VLKKO būstinėje, bet šis skyrė specialią delegaciją, toji delegacija turėdavo tartis su bosais, pačioje delegacijoje, kaip laikraščiuose buvo pranešta, kažkodėl nedalyvavo nei vienas krikščionių demokratų bloko atstovas, to bloko, kurį remiantis spauda pirmoji pradėjo ataką prieš derybų partnerį ministrą Lozoraitį. Suprantama, kad kiekvienose derybose reikalingas pasirušimas ir geras iškilstandžių klausimų apgalvojimas. Gi lai ko mūsų valstybininkai Pfullingene tuo tarpu dar turi gal daugiau už plaušantį jų broli Amerikos, Kanados ar Anglijos fabrikuose. Bet man, praštam žmogui, didžiausią nusistebėjimą sukėlė toks faktas: — iš laikraščių ir kitokių pranešimų derybų programa buvo žinoma, jos esmė — taip subendrinti politinių grupių atstovų ir Lietuvos Respublikos diplomatų darbą, kad jis būtų ko našiausias Lietuvos reikalui. Eina vienuoliktį metai, kai Lietuva okupuota ir teriojama. Bet pasirodė, kad dėl Lietuvos reikalo vedimo, dėl laisvės kovos stiprinimo, dėl diplomatiškos, politinių ir rezistentinių priemonių panaudojimo tuose veiksmuose labai sunku susitarti, ir net per dešimtį dienų neįmanoma susitarti dėl esminių darbotvarkės punktų!

Kaip sau norit, tai keistas dalykas. Bet mums, eiliniams žmoguiams, atrodo irgi yra atėjęs metas pasakyti: Tėvynės rezistentai kovą prieš okupantą nuolat vedė ir susitarimas jų tarpe buvo greitesnis. Emigrantams pats laikas išsigydyti nuo politikavizmo tvaiko ir mesti linksmą žaidimą su delegacijomis, komisijomis, pleniumų posėdžiais, sutarčių ratifikacijomis, kompeticijomis. Kas be užpakalinių minčių jungiasi į laisvės kovos rikiuotę, tas greit gali susitarti dėl pagrindinių darbo, elgsenos ir mūsų siekimo dėsnių. Mūsų laisvės kovos lauke reikalinga diplomatine akcija, politinė veikla, propaganda, tremtinių moralės palaikymas ir parama laisvės kovotojams Tėvynėje. Kas šiuose baruose tiesioginiai pats negali veikti, duoda bent savo uždarbio ne simboliską, bet apčiuopiamą auką.

Taigi, visos tos mandrios "problemos" gali būti daug paprastesnės ir skubiau sprendžiamos.

RYTOJAUS BELAUKIANT

Tarp Kaesongo ir Pfullingeno buvo tačiau tas malonus skirtumas, kad čia nors dalis darbotvarkės klausimų rado išsprendimą. Iš komunikato matyti, kad susitarta bent, kaip derinti diplomatiškos ir politinių grupių galvojimą Lietuvos laivui. Duoda pradžia ir kitam dviem reikalams — dėl šaukimo reguliarių konferencijų Lietuvos klausimams svarstyti ir dėl specialaus organo įsteigimo ypatingiems rezistentams uždaviniams vykdyti. Bet dar tik pradžia. Dar per daug skylių pasilieka tiems reikalams tinkamai užbaigti.

Bet jei lietuvių visuomenė vienu ar kitu būdu parodys, kad ji stebisi tais visais nesutarimais dėl išgraužto klausinio kiaušto arba dėl vaikščių svajonių apie būsimą "valdžią" Lietuvoje, tai galėtume tikėtis, jog rytoj Pfullingeno derybos nebėdris būti tokios ilgos, komplikuošos ir taip juridinės. Gerbiu juristus. Bet mūsų tautos "juridinė padėtis" nėra taip jau paini. Mūsų laisvės bylai spręsti ateityje pirmiausia reikės ne tiek juristų, kiek paprastesnių kovotojų.

Laikas ir Mes

Kazys S. Karpis

KITAS "TAIKOS KONGRESAS"

Be Kominformo pravesto "taikos kongreso" anais metais Stockholmė, dabar, rugs. 27 d. Prahoje, Čekoslovakijoje, buvo suauktas "Romos Katalikų Tautos Kongresas", kurį vykdė "Kremliaus įsakymu rengėjai, ekskomunikuoti dvasiškai, tikslu klaidinti už "geležinės uždangos" tikinčius žmones.

Visose, anapus, "geležinės uždangos," katalikiškose šalyse jau anksčiau buvo popiežiaus ekskomunikuotų kunigų, kiti gi buvo ekskomunikuoti dabar, parodžius palinkimą bendradarbiauti su komunistais tikybą iš pagrindų griauti.

Su jais daromi visuokliausi spektakliai, kurie, Kremliaus vadų manymu, pasitarnaus tikybos išnaikinimui, sukirsčius šalių žmones prieš Romą, prieš popiežių, prieš jo atstovus, kurie už savo ištikimybę buvo ir tebėra žiauriausiai persekiojami ir kalinami.

Komunistų vada! nusistatę prieš visus tikėjimus. Jų tikslas yra tikėjimus griauti, persekiojant dvasiškiją ir niekinant bažnyčias. Tą galėtų pasiekti griežtais įsakymais, bet jie linkę užsiminti tokiais žaidimais, kurie tikinčius atskirtų nuo Romos.

Šis Pragos "taikos kongresas" yra dalelė to žaislo, kurį komunistai atsidavusiai vykdo, manydami, kad tuo atsieks užsibriežtą tikslą, sukels savo pavergtas tautas prieš kapitalistinių pasaulį.

IR TOKIŲ PASITAIKO

Nors dabar darbai Amerikoje eina gerai, bet yra žmonių, kurie per 12 mėnesių klaidingais būdais iš valdžios išgavo bedarbės pašalpus \$4,802,094 su moje. Tokių išnaudotojų buvo net 65,000 asmenų.

Pravedus tyrinėjimą, tokie

Jei nepavyks susitarti: KOREJOJE PRASIDĖS ANTRASIS KARAS

Antrasis Korėjos karas nebus tęsinu pirmojo. Jis bus tiek panašus, šako amerikiečių armijos štabas, kiek 1940 gegužės "žabo karas" buvo panašus į 1939 metų rugsėjo "keistą karą".

Jei derybose su raudonaisiais nepavyks susitarti, tai, galimas dalykas, gen. Ridgway panaudos naują ginklą, atominę artileriją, kuri yra lygiai baltai, bet moraliskai mažiau smertina, kaip atominė bomba.

Šį kartą Amerika yra pasirušusi ir jei tik reikės, pradės "antrą karą" Korėjoje.

Šitas grasinimas nors ir diskreditiškas, bet realus, gal būt, paveiks raudonuosius.

Nuo to laiko kaip Las Vegas, Nevada, dykuma buvo paversta tikru atominės artilerijos šaudymo lauku, Amerikos kariuomenės štabas yra tikras savo jėgom.

Klasiška atominė bomba, Hiroshima-Bikini tipo, dabar jau pasenusi. Jei eilinis gatvės žmogus atelties karą išvažiuoja toki, kada sunkieji bombonešiai B-36 su atominėm bombom sprogdins Maskvą ir Leningradą, arba atvirkščiai, Rusai sprogdins New Yorką ir Chicago, tai Pentagonas galvojama visai kitaip.

Tolimi bombardavimai, arba kitaip sakant, strategiški bombardavimai nebus daromi su bombonešiais, bet per radiją valdomomis raketomis, kurios galės numesti bombas į norimą vietą.

Bet paskutinis atradimas, kuris galės visai pakeisti Korėjos konfliktą, tai taktiškas atominis bombardavimas: panaudojamas atomiško ginklo ne prieš civilius, bet kovos lauke prieš priešų kariuomenę. Atomiška artilerija davė gerus rezultatus Las Vegas dykumoje. Svidiniuose vietoje pa-

pašalpus ėmėjai, apgavikai, buvo priversti gražinti \$2,319,750 šuma.

Išnaudotojų yra dviejų rūšių: vieni kurie nenori dirbti, o kiti kurie nedirbė nekuri laiką ir gavę bendarbės atlyginimą, nors vėl grįžo į darbą neįsšrengtavo iš bedarbių, toliau imdami pašalpus.

ARKLIENA ANGLAMS

Paryžiaus gyventojai per mėnesį suvalgo apie 7,000 arklių, ir valgo su pasigėrėjimu. (Arkliena yra labai skani ir sveika mėsa. Ji parduodama specialiose arklienos mėsos krautuose. Red.)

Praeto karo metu arkliena buvo pradėta pardavinėti ir Amerikoje Nors Amerikoje vie nur-ktur dar paskartoja arklienos pasiūlymų, bet maža atsidranda pirkėjų. Arklienos su-naudojimas čia didėja, šėrimui sunų ir kačių.

Anglai, trūkstant mėsai dabar turės pradėti valgyti arkliena, bet kaip jiems neužtenka savo arklių, arkliena įveš iš Australijos. Iš ten pirmiau atveždavo aviėnā ir jautienā, bet ji taip pabrango, jog anglai turėjo pakeisti į arkliena.

Iš Australijos importuos arklienos po 1,000 tonų per metus. Mėsa Anglijoje vis dar gaunama tik su kortelėmis.

KOLORADOS KALNAI

Kolorado valstybė, apie 2,000 mylių į vakarus nuo New Yorko, yra viena iš tų per kurią eina kalnynas, dalijās šiaurės Amerikos kontinentą. Kolorado yra eilė pačių aukščiausių kalnų, kurie būna padengti amžinu sniegu.

Iš 80 kalnų viršūnių, kurie turi virš 14,000 pėdų aukščio, 52 yra Kolorado valstybėje.

Tuose kalnuose yra ežeras 12,183 pėdos virš jūros paviršiaus, ir yra pravaistas specialūs vieškelis Rocky Mountain nacionaliniu parku, 12,000 pėdų aukštumoje.

prastos sprogstamos medžiagos būna uranumio arba plutonumio ir vietoj susprogdinus objektyva, jie ji "atomizuoja". Turėdama tokią atomišką artileriją, UN armija galės nebijoti raudonųjų. Ji galės stabdyti mases kinų kariuomenės, jog nebeužteks žmonių užkūmėti kanuoles.

Kiekvieno atveju, šiame antrame kare, gen. Ridgway teks susitikti su žymiai skaitlingesniu ir geriau ginkluotu priešū, negu tuo kuris darė puolimą prieš keliuos mėnesius. Per tą laiką, kada buvo vedamos derybos, raudonieji į frontą privedė naujos kariuomenės, tankų, artilerijos ir turi virš 1000 lėktuvų.

Jei dabar kinal nutraukę derybas bandys masiniai lėktuvais pulti amerikiečių pozicijas, bus atsakyta bombardavimais Mandžiūrijos aerodromų. Gi jei sovietų povandeniniai laivai pulis 7 amerikiečių laivyną Formozos vandenyse, bus sudaudytos jų bazės Vladivostoke ir kitur, o panaudojimas atominės artilerijos leis sulaukyti kinų mases sausumoje.

Jei prisiminsiu, kad nuo karo pradžios raudonieji prarado milijoną kariėvių ir Jungtinės Tautos 150,000, tai galima išvažiuoti kokioj proporcijoj kris žmonės, kada bus šaudoma su atominiais sviediniais.

MADŲ KARAS

Hollywoodo madų salionali galvoja, kad Paryžiaus madų "karaliai" klįsta žiais metais paigindami moterims suknelės.

"Amerikietės turi pačias gražiausias kojias pasaulyje," aiškina jie, "tad kodėl jas reikia slėpti?"

Vakar ir rytai

Jeį rytų kiltų karas... (2)

SOVIETAİ LENGVAI GALĖJO UŽIMTI ALIASKA

Jeį 1950 metais rugsėjo mėnesį Sovietų Sąjunga būtų stąiga puolusi Amerika, nepaskeidama karo, kaip padarė Japonija 1941 metais, Amerika būtų susilaukusi naujo Pearl Harbour.

1950 metais rugsėjo mėnesį raudonoji armija puldama iš Sibiro ir perleidama Beringo sąsiauri, per 20 minučių būtų užėmusi Aliaską ir naują strateginį kelią, kuris eina iš Fairbanks iki Edmonton, išsiverždama į Ameriką.

Sovietų tankai "Stalin" ir T-34 būtų nesukludomai galėję veržtis pirmyn, be jokios rizikos būti kur nors sulaukytiems, nes iš 11 divizijų, kurios sudarė amerikiečių armiją, 7 buvo Korėjoje, 2 Vokietijoje, o kitos mažais būreliais buvo išblaškytos po visą Amerikos kontinentą, apmokymui naujokų.

Tai nėra koks romanisto išivaizdavimas, bet tikra realti taisybė.

AMERIKIEČIŲ KLaida
Maskva Aliaską laiko svarbiausiu objektu savo strategijoje, nes ji atidaro tiesioginį kelią į vakarų pusrutulį.

Amerikiečių štabas dėl to nei kiek neabejojo.

Tačiau, apgynimui šios srities, kuri yra labai didelė ir toli į šiaurę išsikišusi, kas palengvino sovietų invaziją, Amerika turėjo ten, trims mėnesiams praslinkus po Korėjos agresijos, tik 7,000 karių.

Pentagone karininkai per daug pastikėjo savo aviacija, kuri Korėjos fronte nedavė laukto rezultato.

Šitas kariuomenės štabo pastikėjimas buvo paremtas sekančiomis išvadom:

1. Toks mažai eksploatuojamas kraštas, kuriame pelkėtos sritys perkirstos kanalais, sunkiai bus pereinamos moderniška armija ir vienintelis gynybos tikslas esąs ginti strateginį Fairbanks kelią, kad priešas negalėtų juo pasinaudoti, ko pilnai pakanka kelių tūkstančių karių.

2. Aišku, reikia, kad ši sausumos armija būtų pridenęta skaitlinga bei lengva aviacija.

3. Aviacija turėtų būti pasiruošusi pulti priešą, net tada, kada jis dar nebūtų išlipęs į krantą.

Šitais pagrindais ir buvo organizuojamas Aliaskos gynybas, pavardant aviacijos generolui Kepneriui.

"SWEETBRIAR" OPERACIJA

Bet Kepnerio priimtas dispozityvas ne visų Pentagone karininkų buvo su pasitikėjimu priimtas. Vietoj, kad išblaškų aviacijos jėgas po visą Aliaską, jis ją sukoncestravo trijose vietose: Elmendorfe, Ladd'e ir Eielson'e, per 30 mylių viena bazė nuo kitos.

Tiems, kurie jam prikišo jo plano pavojingumą, Kepner atsakė, kad dėka tokios koncentracijos jis galėjo visas jėgas geriau prižiūrėti ir aviatoriai buvo pasiruošę pakilti per 3 minutes nuo aliarmono davimo ženklo. Tai yra rekordinis laikas tokiame krašte, kur prie didelio šalčio reikia išliudyti motora, pirm negu iškurti vas galės atspiesti nuo žemės.

Dėl priekalšto, kad priešas netikėtai puolęs, galės sumušti visus lėktuvus esančius žemėje, gen. Kepner sakė, kad dėl to negali būti ir klausimo, nes jis turi labai gerus radarus visu Aliaskos pakraščiu.

Vieno ko jis prašė, kad pėstininkai būtų pasiruošę ginti strateginį kelią prieš tas priešas, kurioms būtų pasisekę išlipti.

Tam tikslui pereinantis metais vasario mėnesį buvo padaryti manevrai, pavadinti "Sweetbriar" operacija, kuriose dalyvavo ir vienas kanadiečių batalionas.

Kanadiečiams buvo pavesta ginti kelią. Išvadof, nedidelis žmonių būrys, gerai ginkluoti lengvai galėjo atlaikyti žymiai skaitlingesni priešą, kuris jokiu būdu negalėjo praveisti apsupimo manevrų.

RUGSĖJO KATASTROFA
Aišku prie šios gynybos strategijos būtų buvę pasilikta, jei Korėjos karas nebūtų pri-

Pereitų metų rudeni 500 sovietų parašutistu lengvai galėjo užimti Aliaską—Amerikiečių lėktuvai būtų buvę sunaikinti pirm negu pradėtų kaupti aliarmo sirenos — Sovietai baigia iruošti "Šiaurės Gibraltarą"

minęs, kad sovietų aviacijos jėgos yra per 50 mylių nuo Aliaskos krantų.

Rugsėjo mėnesį Pentagone nutarė padaryti šturprizinius manevrus. "Priešas" užpuolė Kepnerio aviacijos bazes neišspėjęs.

Tada tik buvo pamatyta kokia katastrofa galėjo ištikti amerikiečių jėgas. Kol radarai pagavo ir aerodromai buvo užaliarmuoti, "priešas" bombanė, netikėtai puidami sunaikino visas tris gen. Kepnerio bazes. Kol sirenos pradėjo kaupti, "priešas" jau dvidešimt minučių kaip bombardavo aerodromus ir joks lėktuvas praktiškai jau negalėjo pakilti.

Be jokių kliudžių buvo nuleisti 500 parašutistai, nesutikę mažiausio pasipriešinimo. Jie užėmė visus strateginius punktus ir jų šarvotos dalys galėjo veržtis į Amerikos gilumą.

PIRMOSIOS PIRMONĖS

Pamoka buvo sunki, bet nebuvo veltui.

Gen. Bradley pavyko išgauti, kad 7,000 karių skaičius būtų padidintas iki 15,000 ir aviacijos jėgos žymiai sustiprintos. Radarai juosta, kuri buvo tik šiaurėje ir vakaruose, buvo pratęsta iki pietų ir išplėstas priešlėktuvinų baterijų tinklas.

Iš pirmo žvilgsnio sausumos kariuomenės padidinimas iki 15,000 žmonių atrodytų per mažas. Bet tam yra techniški sunkumai, išlaikyti didelę kariuomenę tokioje vietoje, kuri maista neturi pristatyti iš Amerikos arba Kanados, Karių apgyvendinimas sudaro dar didesnę problemą. Barakas, kuris Amerikoje atsejė \$10,000, pervedtas į Aliaską kainavo jau \$60,000.

AMERIKIEČIŲ ATBUDIMAS

Staiga Amerika pamatė, koks jai didelis pavojus gresia per Aliaską ir be didelių sunkumų buvo nubalsuoti pirmieji 250 milijonų dolerių kreditų įgyvendinimui to plano, kuri jau seniai kariškiai siūlė.

1. Praveisti šalia strateginio kelio antraeilus kelius, kurie leistų kariuomenei lengviau manevruoti.

2. Padidinti naftos eksploataciją prie Barrowo, kad kariuomenės autonominiai galėtų apsirūpinti nafta vietoje.

3. Praveisti pipe-line į visas kariškas bazes.

4. Pristatyti kareivinių, kur galima būtų pataipinti didesni skaičių kareivii.

Padėtis dar nėra šiandien puiki Aliaskoj, bet pavojingas perijodas jau praėjo ir Washingtone galvojama, kad už metų šis pavojus, kuris gresė Amerikai, bus visai pašalintas.

Tas sumaišė Maskvos planus, ir sovietų spauda pradėjo šaukti, jog Amerika stengiasi padaryti iš Aliaskos bazę, kuri tarnautų agresijai prieš Sovietų Sąjungą...

Dar prieš trisdešimt metų amerikiečių generolas William Mitchell sakė: "Kas laiko savo rankose Aliaską, tas laiko visą pasaulį". Tada vis juokėsi iš jo. Bet šiandien priversti nusimti kepurės, nes mato kad anas generolas toli į ateitį realiai žiūrėjo.

SOVIETAİ STATOSI "ŠIAURĖS GIBLARTARĄ"

Jei kurio amerikiečių ar angliu admirolo paklaustumė ką jis norėtų labiausiai žinoti, be jokios abejonės, išgirstumėme: — Pirmiausia, kiek Sovietų Sąjunga turi povandeninių laivų... paskui, kas dedasi Spitzberгене?...

Į pirmąjį klausimą nėra tikslaus atsakymo. Sakoma, kad sovietai turi tarp 300 ir 1,000 povandeninių laivų.

I antrąjį klausimą, dar sunkiau atsakyti, nes labai sunku yra prasiskverbti iki Spitzbergeno. Bet jei sovietai ruošia bazes Dalstroj, tai jie nebus užmiršę ir Spitzbergeną.

1944 METŲ INTRIGA

Spitzbergenas tikruoju metu turėtų priklausyti Norvegijai, kur riai jis buvo pavestas 1920 metais, pasirašius sutartį. Bet Sovietų Sąjunga tada tos sutarties nepasirašė, nors pripažino ją galiojančia 1935 metais.

Staiga 1944 metais, kada karas buvo pačiame įkaršty, Mas kva pareiškė, jog 1920 metų sutartis pasidarė negaliojanti. Koks tam buvo patiektas pretekstas? Ji buvo pasirašyta dvių valstybių: Vokietijos ir Italijos, kurios pasidarė priešas kraštais!

Tačiau vos tik karas pasibaigė, intriga prasidėjo. Londonas ir Washingtonas nustebė sužinoję, jog nuo 1944 metų rugsėjo mėnesio sovietų atstovai slapta buvo pradėję vesti derybas su Norvegijos vyriausybe Londono, kad pasirašius sutartį, pagal kurią Spitzbergenas gytimas pavestas po kombinuota Maskvos ir Oslo protekcija. Tuo laiku norvegų vyriausybė nesėmė konkretaus nutarimo ir leido deryboms užsistėti.

Jei tais metais norvegai būtų atsklaidę sąjungininkų, tai žinant kokia dvasia viešpatavo Jaltoj ir Teherane, kur Rooseveltas darė nuolaidas, galima atspėti, koki patarimą jie būtų gavę. Ar toks Churchillis neturėjo nusilenkti prieš Roosevelto nuolaidas, nors jis aiškiai numatė kokius katastrofikus rezultatus tas duos ateity?

Apie tai tik 1946 metais Oslo vyriausybė driso pasakyti, bet tuo pačiu prisipažino, kad kaž kas sunkaus buvo padaryta: 1945 metais Norvegija, sutiko pasirašyti su sovietais sutartį, kuri numatė bendro gynybos organizavimą.

Naujiena sprogo kaip bomba. Bet palaikoma anglo-saksų norvegų vyriausybė pasisekė praveisti, jog parlamentas ne-

ratifikavo sutarties, už kurią balsavo tik 11 komunistų. Sovietai turėo nusilenkti. Bet jei 1920 m. sutartis leido Spitzbergeną administruoti anglų vegams, ji rezervava teisę Rusijai eksploatuoti 4 anglų kasyklas, kurios prieš karą duodavo per metus po 600,000 tonų anglių.

SOVIETAİ IRENGIA TVIRTŲVE

Sovietams užleistos kasyklos yra Green Fjorde, Barentsberge ir Grumante, kurios sudaro saloje geriausias strategiskas pozicijas. Nuo 1946 metų šios vietos buvo visai atitvertos nuo likusios salos ir didžiausia paslaptis yra apgaubusi kas ten darosi. Be abejonės norvegai gal galėtų iškelti ten koją, bet šiandien jie yengia konflikto su sovietais ir Spitzbergene nepalaukiamas joks kontaktas tarp sovietų ir norvegų.

Jei sovietai eksploatuotų savo kasyklas ekonomiskai, tai visai natūralu, kad laivai turėtų atplaukti iš Murmansko ar Archangelsko tušti ir grįžti prisikrovę anglių. Dabar viskas vyksta priešingai. Į Spitzbergeną atplaukia sovietų laivai pasinėre, "kaž ko" prikrauti iki viršaus, ir grįžta atgal tušti iškile. Cia nereikia būti burtininkui, kad atspėjus, kas juose atvežama. Angliu-saksų žvalgyba turi žinių, kad taip yra pristatomi į Spitzbergeną patrankos, išardyti lėktuvai ir povandeniniai laivai bei maistas sovietų gyventojams, kurių tikras skaičius niekam nežinomas.

Kad supratus, kokią turi svarbą Spitzbergene kasyklos, reikia žinoti, jog ten į kasyklas nesileidžiama, bet keliama si į viršų. Kalnuose yra iškasti tuneliai, galerijos, kurios gali būti geros slėptuvės. Povandeniams laivams ten yra ideališka vieta, nes vanduo neužšala ir fjorduose galėjo iškasti slėptuvės.

Viena kas rusams sukėlė problemą, tai aviacija, nes jie neturi teisės ruošti aerodromus. Tas neliktų norvegų, nepastebėtus. Bet turėdami fjorduose slėptuves, jie galės naudoti nuo vandens pasikeliančius lėktuvus, nes jūra ten būna rami.

Kaip ten bebūtų iš Green Fjorda sovietai nori padaryti galingą tvirtovę, kuri prilygtų Gibraltarui.

(Sekandimo numeryje skaitysite: Staigiai laivai šnipinėja aplink Islandą ir Greenlandą.)

GEN. DE LATTRE PASAKĖ...

— Prancūzija Indokinijoje prarado 98,000 karių; iš kurių 38,000 užmušti, jų tarpe ir mano sūnus...

— Aš noriu suformuoti 8 vietmin divizijas ir, kad būtų patenkinta jų tautinė savimeilė, noriu, kad jos būtų vietmin karininkų komanduojamos. Man reikia 4,000 karininkų, aš teturiu tik 1,000. Visa problema, kaip surasti 3,000 jaunuolių, kurie būtų pasiryžę aukotis iš savo krašta...

— Mes paspausime labiau, jei mums atelsite į pagalbą...

KAS JIS? Jis visiems turėtų būti gerai pažįstamas. Ar atpažinote jį vien iš jo smako?

Pirmas, teisingai atpažinęs ir atsuntęs šio žmogaus pavardę Vieniybės redakcijai, gaus dovanų lietuvišką romaną.

Vieniybės 39 numery buvome idėję nuotrauką galvosukū, klausdami per kurią upę pastatytas nuotraukoj pavaizduotas tiltas. Tikruojuoje tai buvo ne per upę, bet per Dubingių ežero sąsmauką.

Pirmasis teisingai atspėjo A. Impulevičius, 306 Earp St., Philadelphia, Pa. Jam išsiuntėme naują Jurgio Savickio knygą "Raudoni bateliai".

Antram laimėtojui Juozui Repečkai, 24 Brevoot Pl, Brooklyn, pasiautėme Landsbergio, Mekų ir Leto knygą "Proza".

Galvosuko sprendimus atsuntė: Ona Rlauba, Malvina Stropienė, R. Švipaitė, K. Cicėnas, V. Mackevičius, Bronė Maciūskas, Anna Aksentis, Br. Impulevičius, A. Šlapelis, Regina Kepeinis, G. Lisauskas, Jonas Leonas ir S. Baranauskas.

Nemažai buvo tokių, kurie klydo, pažymėdami, kad tai per Sešupę, Nevėžį ar šventąją pastatytas tiltas. Lauksime dabar naujų atsilepimų į šį galvosukū.

NEPAPRASI ĮVYKIAI NEW YORKE

ATOMINĖS BOMBOS TRENKSMAS

Ūžia, skamba J. Ginkaus saldainių ir ledainių rūmai. Visur pilna viešnių ir svečių. Eiga virtinė puošnių ponų klega ant pagrindinio tako su Balfo aukų lapais ir bilietais rankose. Nei pastūmisi, nei sušūksi, nei prasiskverbsi! Bet rūmų šeiminnikas randa išeitį. Jis tyčia paleidžia iš rankų platų padėklą... ant grindų, prie pat ponų būrelio. Suklykusios jos atsisuka, išgąstingai žvilgtelėi į savo kojinę, sukneles, apsiaustus ir, pastebėjusios, kad niekas nesudūzo, nė viena neaptaškyla, nei užgauta, atleidžia nusišypso šeiminninkui, suklydusiam "atominės bombos" trenksma. Jos chorą prabyla: "Atsiprašom, atsiprašom..."

Vi sos taip susirūpinusios, kad nieko aplink nebemato. Ju nerimas didžiausias — kuod daugiau surinkti aukų ir kuod greičiau, nes Balfas daugumai tokių lapų prisituntė. Tad pasivilniusiems bus sunkiau verpuoti auktojuos. O būti gėda grąžinti nevisai užpildytą lapą.

Tuo tarpu vyrai ramiai sau gurkšnoja alų ir yra tikri, kad be jokios baimės per ištisą savaitę surinks 25 auktojuos, nes lietuvių New Yorque netruksta. Tik perik visas kavines, aludes, restoranus, dirbtuves, įstaigas! Aplankyk kaimynus ir pažįstamus! Juk niekas neatsisakys lengvai paaukoti 5 — 25 dolerius vargdienių daliai palengvinti.

ZAIDNAS GYDYSIME PATYS

Atsiveikiname su J. Ginkaus rūmų lankytojais ir užsukame į Balfo centro įstaigą, kur darbas verda iki vėlyvos nakties. Cia tie patys rūpesčiai. Tytoju sužinojome, kad rengiamasi net organizuoti vykti į spalio 7 d. koncertą (Lost Battalion Hall, 93-29 Queens Boulevard, Elmhurst, N. Y.). Po 20-50 bilietų ėmė kun. Totoraitis, A. S. Trečio-kas, A. Kaminskas, E. Vaišnoraitė, St. Vaskys, V. Staiginskas, M. Virbickienė, Atletų Klubas, V. Sruoginis, M. Graubžinytė ir kiti — jie sudaro jaukias draugystes: ateitininkai, skaitalai, šviesiečiai ir visos lietuviškos parapijos užsiskė po 100 bilietų iš karto ir dar, sakė, nepakanka, ekskursijos telefonais užprašo rezervuoti reikiamą skaičių. Niekas nenori atsilikti nuo to reikšmingo Balfo sąjudžio. Svarbu visiems dalyvauti to vakaro sambūryje, o ypač susitikti draugus, su kuriais kartu iedome nelengvas tremties dienas. Vokietijoje, Italijoje, Austrijoje, Prancūzijoje, Danijoje, Belgijoje ir kitur, kur buvo išaugę DP barakų miestai nekeno valstybėje, bet karinės valdžios žinioje.

— Ar ir tie trys narsūs vyrai, kurie švedijon per "geležinę uždangą" pasprukę, jau bus cia, koncerte? — Užklausiavie-

nas žingeldus vyrukas, prieš porą metų iškūręs Amerikoje. — O, tai labai reti paukščiai. Tokie dabar visur brangi nami ir mylimi. Jie neveltai spruko. Apie juos taip lengvai norėk sužinoti. Žinoma, koncerte bus paskiausiai iš Europos atvykusių ir su šviežiausiomis žiniomis iš Lietuvos. — aiškiniu suinteresuotam vyrui.

— Kodėl gi tie bilietai visi vienodi? Norėčiau patį geriausį, kai doleris mašiosi. Juk nebe dipiški laikai! — Kiekvienas bilietas yra auka. Kas bus skubėnis paukoti 1,5 dol. ir apskrusis, tas bus pirmesnis koncerto salėje. — Aukai! Labai įdomu. Au-koji ir etni! koncerta, kur girdėsi garsaus vardo mūsų chorą, Vilniaus operos solistę ir Kauno dramos aktorę... Visi iš tremties, tokie mieli... — Atsiprašau, — pertraukė kalbą senas Amerikos lietuvis, — Operetės choras yra senųjų, ne naujųjų ir jau 40 metų gyvuoja Amerikoje.

— Ar ngeriau būtų pasakius mūsų visų choras: dabar choro dauguma sudaro buvusieji tremtiniai, seniau, kaip sakėte, buvo pirmieji emigrantai ar, taip pat vadinkime tremtiniai... Kam čia tas "jūs mūsų"? — tęsiau kalbą. — Sutinku! — kapituliuo senasis Amerikos lietuvis.

— Kaip vadinsi — nepasigindisi Svarbu, kad choras mūsų bendruomenės pažiba. Dabar jau esame visi Amerikos lietuviai. Užmirškime tą "senieji ir naujieji", nes visi jungiamės į Amerikos Lietuvių Bendruomenės organą, — džiugiai šypsoj išvedžiodamas vyrukas.

— Jei jau taip, tai ar negeriau sakyti, kad esame įsitinę nuo seniau... Ir tai tuo tada, kai įstėgim Balfą... kai ryžomės padėti Jums ten, Vokietijoje, tuose griuvėsiuose... — patalsė senasis Amerikos lietuvis.

— Ir tai visai teisingai pasakytą. O, tikrai bus grafi Balfo veiklos istorija: visi mie lai remia Balfo akciją visados, nors šalpos reikalai visais lajauklais draugystes: ateitininkai, skaitalai, šviesiečiai ir visos lietuviškos parapijos užsiskė po 100 bilietų iš karto ir dar, sakė, nepakanka, ekskursijos telefonais užprašo rezervuoti reikiamą skaičių. Niekas nenori atsilikti nuo to reikšmingo Balfo sąjudžio. Svarbu visiems dalyvauti to vakaro sambūryje, o ypač susitikti draugus, su kuriais kartu iedome nelengvas tremties dienas. Vokietijoje, Italijoje, Austrijoje, Prancūzijoje, Danijoje, Belgijoje ir kitur, kur buvo išaugę DP barakų miestai nekeno valstybėje, bet karinės valdžios žinioje.

— Ar ir tie trys narsūs vyrai, kurie švedijon per "geležinę uždangą" pasprukę, jau bus cia, koncerte? — Užklausiavie-

nas žingeldus vyrukas, prieš porą metų iškūręs Amerikoje. — O, tai labai reti paukščiai. Tokie dabar visur brangi nami ir mylimi. Jie neveltai spruko. Apie juos taip lengvai norėk sužinoti. Žinoma, koncerte bus paskiausiai iš Europos atvykusių ir su šviežiausiomis žiniomis iš Lietuvos. — aiškiniu suinteresuotam vyrui.

— Kodėl gi tie bilietai visi vienodi? Norėčiau patį geriausį, kai doleris mašiosi. Juk nebe dipiški laikai! — Kiekvienas bilietas yra auka. Kas bus skubėnis paukoti 1,5 dol. ir apskrusis, tas bus pirmesnis koncerto salėje. — Aukai! Labai įdomu. Au-koji ir etni! koncerta, kur girdėsi garsaus vardo mūsų chorą, Vilniaus operos solistę ir Kauno dramos aktorę... Visi iš tremties, tokie mieli... — Atsiprašau, — pertraukė kalbą senas Amerikos lietuvis, — Operetės choras yra senųjų, ne naujųjų ir jau 40 metų gyvuoja Amerikoje.

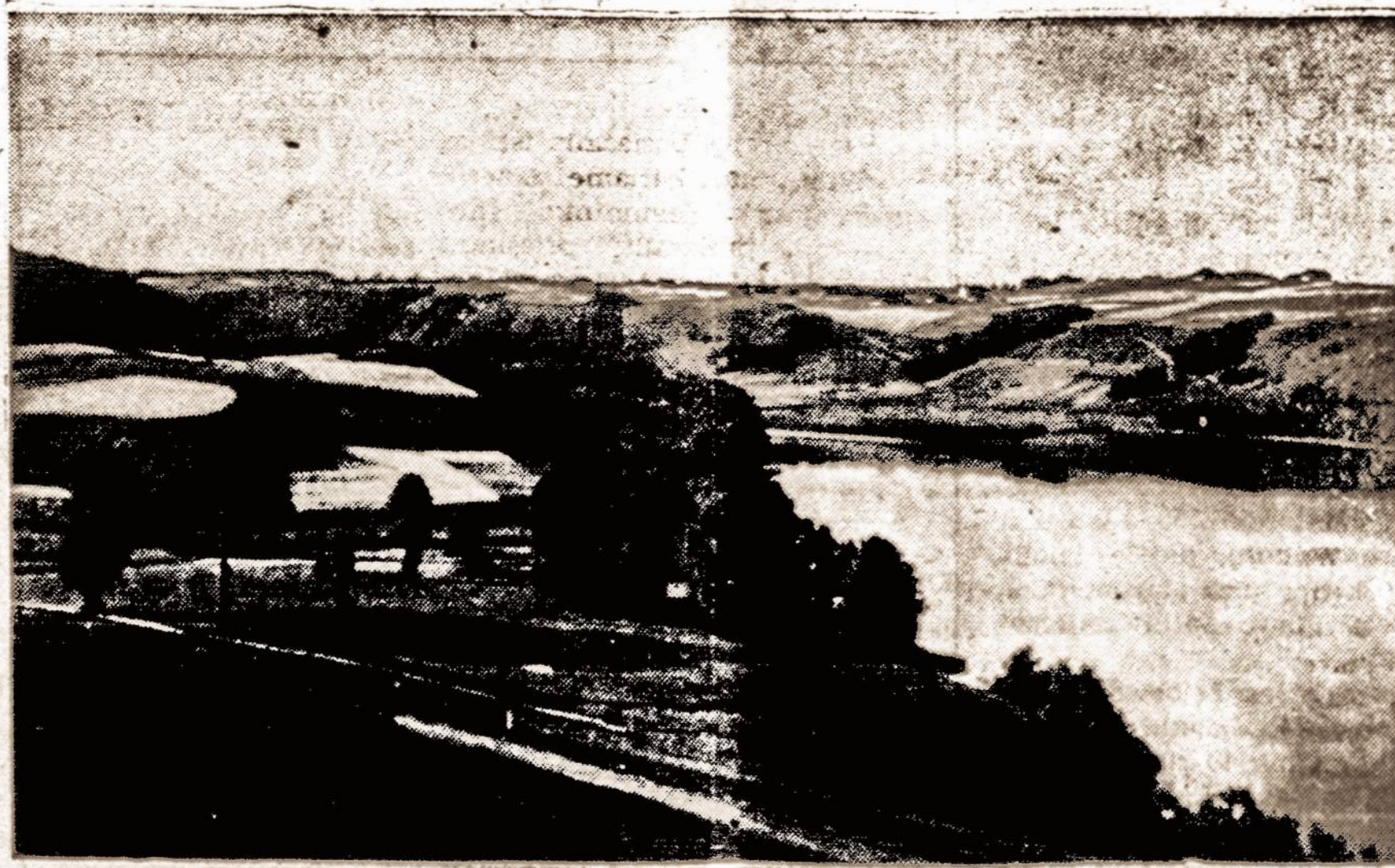
— Ar ngeriau būtų pasakius mūsų visų choras: dabar choro dauguma sudaro buvusieji tremtiniai, seniau, kaip sakėte, buvo pirmieji emigrantai ar, taip pat vadinkime tremtiniai... Kam čia tas "jūs mūsų"? — tęsiau kalbą. — Sutinku! — kapituliuo senasis Amerikos lietuvis.

— Kaip vadinsi — nepasigindisi Svarbu, kad choras mūsų bendruomenės pažiba. Dabar jau esame visi Amerikos lietuviai. Užmirškime tą "senieji ir naujieji", nes visi jungiamės į Amerikos Lietuvių Bendruomenės organą, — džiugiai šypsoj išvedžiodamas vyrukas.

— Jei jau taip, tai ar negeriau sakyti, kad esame įsitinę nuo seniau... Ir tai tuo tada, kai įstėgim Balfą... kai ryžomės padėti Jums ten, Vokietijoje, tuose griuvėsiuose... — patalsė senasis Amerikos lietuvis.

— Ir tai visai teisingai pasakytą. O, tikrai bus grafi Balfo veiklos istorija: visi mie lai remia Balfo akciją visados, nors šalpos reikalai visais lajauklais draugystes: ateitininkai, skaitalai, šviesiečiai ir visos lietuviškos parapijos užsiskė po 100 bilietų iš karto ir dar, sakė, nepakanka, ekskursijos telefonais užprašo rezervuoti reikiamą skaičių. Niekas nenori atsilikti nuo to reikšmingo Balfo sąjudžio. Svarbu visiems dalyvauti to vakaro sambūryje, o ypač susitikti draugus, su kuriais kartu iedome nelengvas tremties dienas. Vokietijoje, Italijoje, Austrijoje, Prancūzijoje, Danijoje, Belgijoje ir kitur, kur buvo išaugę DP barakų miestai nekeno valstybėje, bet karinės valdžios žinioje.

— Ar ir tie trys narsūs vyrai, kurie švedijon per "geležinę uždangą" pasprukę, jau bus cia, koncerte? — Užklausiavie-

Lietuva

Kur lygūs laukai...

B. K. Nemumaitis

5 psl.

Kas naujo Maspeth lietuvių kolonijoje

Rugs. 28 d. Lietuvių Pilečių Klubas turėjo svarbų susirinkimą.

Patirta, kad serga klubo nariai: Jonas Matukaitis ir Jonas Zukas. Vincas Kuras buvo sunkiai sužeistas plėšikų, kurie norėjo iš jo pavogti klubo pinigus.

Prieš porą savaitių pasimirė klubo rėmėjas Juozas Bašis, palikęs žmoną, sūnų dukterį ir du anukus.

Lietuvių radijo vėdėjo P. Lisausko namuose buvo suroštos dukters krikštymos. Prelatas J. Balkūnas pakrikštijo Karen - Onytę vardu. Krikšto tėvais buvo Kazimieras Lisauskas ir Elena Mališauskienė.

Maspethietis Kazimieras Būdrys, kuris dabar tarnauja armijoje pakeltas į carporal.

ATITAIŠYMAS

Praeitame Vieniybės numeryje, rašant apie Sylvia Birūtę ir Harry Lorenz, išbrovė pora netikslumų. Pirmiausia, ne "de Lorenz", bet tiesiog Lorenz. Be to, vietoj "buvusi Kraučionaitė", turėjo būti buvusi dainininko Kraučiono dukra.

W. J. DOWNER

Pirmas lietuvis valstintinkas Amerikoje.
229 BEDFORD AVE.,
Brooklyn 11, N. Y.

Davenport 6-0259

RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 Grand Avenue
Maspeth, N. Y.

KAS

PIRMIAUSIA
Daugelis žmonių, kurie krepšiai iš mūsų praktika, visus kitus gydymo būdus išmėginę. Jūs mėginate **CHIROPRAKTIKĄ** pasiklausti ir tampa sveiki. Jūs galėsite daug skausti išsengti, jei **PIRMIAUSIA** chiropaktika būtumėte mėginti. Chiropaktika išgydžiusi "beveiktiškumus", pasiekė pavydėtina gerų pasekmių, tačiau tie patys lengviau būtų pagydomi, jei jie ne būtų pasiekę kritingos būklės. Pirmiausia mėginkite

Chiropaktika

JOHN D. PETTEI
CHIROPRACTOR
68-04 Fresh Pond Road
Ridgewood,
HEgeman 3-4536.

IEŠKOMI

Adomavičius Jonas ir Vincas, iš Vievio vl., Trakų ap. Vievinių k.

Andriuskevičius Kazimieras, iš Čičikų km., Udrijos km., Alytaus ap., ar jo šeima.

Barisas Petras, iš Valakėlių k., Biržų (bus. Pasvalio) ap.

Biskirstaitė Ieva, iš Gripiškių k., Stakliškių v.

Bočiulis (Bačiulis) Jonas, ir jo dvi seserys, iš Strekonių vienk., Kuprelliškių par., Biržų ap.

Gaidellenė Gultauskaitė Liudmila, iš Užsiliškių k., Biržų ap. Gedgaudaitė (Godgawd) Gertrūda, duktė Stanislovo Gedgaudo, iš Rygos.

Gedgaudas (Gedgaudai), giminės Marijos Sausdraviėnės Gedgaudaitės, kuri kilusi iš Sedos, Mažeikių ap.

Jaluvecki, grįžęs Amerikon drauge su šabunaitė Milnuntuvna Zofija, iš Užsalių (bus. Aleksandrovska Sloboda) k., Jonavos v., Kauno ap. Janavičiūtė Povlaitienė Rozė, jos sūnus Povlaitis, Petras ir dukterys Elzietė, Magdūtė ir Onutė.

Jencius iš Telsių valsčiaus, ir sūnus bei duktė, giminės Sarkių (Sarkys).

Kazlauskas Vladas, sūnus Edvardo Kazlausko ir Emilijos Kuprytės Kazlauskienės, prašo giminės atsiliepti.

Mickys Matas, kilęs iš Rokiskio ap., prašo atsiliepti giminei ir pažįstamiems.

Palkauskas, giminės Marijai Gedgaudaitėi - Sausdraviėnei, kilusiai iš Sedos, Mažeikių ap.

Priglauskas, giminės Marijai Sausdraviėnei, kilusiai iš Sedos, Mažeikių ap.

Rabašauskas Bronislovas, iš Siesikų m., Ukmergės ap.

Radeckis Juozas, nuo Skriaudžių, Marijampolės ap. Bakstelis Edmundas. Soravičius (Saravičiai), giminių: Marijos Gedgaudaitės-Sausdraviėnės, kuri kilusi iš Sedos, Mažeikių ap.

JONAS SUTKAITIS,

Lairodininkas.
Parduodami nauji ir taisomi bei atnaujinami seni laikrodžiai.
449 Grand Street,
Brooklyn 11, N. Y.

A. ANDRIUSKEVICIUS

Lairodininkas
Taiso įvairių formų visokių rūšių laikrodžius greit ir pigiai.
245 Union Ave.,
Brooklyn 11, N. Y.

Lietuviai advokatai

STEP. BRIEDIS, Jr.
197 Havemeyer St.,
Tel.: EVERgreen 7-9394
BROOKLYN 11, N. Y.

CL. A. VOKET-VOKIETAITIS
41-40 74th Street,
JACKSON HEIGHTS, N. Y.
Tel. NEWtown 9-5972

ANT. J. WESLAN
(Vizlanskas)
16 Court St. Brooklyn, N. Y.
Tel. MAIn 5-1260

WILLIAM J. DRAKE
(Dragūnas)
ADVOKATAS
85-03 WAREHAM PLACE,
Jamaica Estates 3, N. Y.
Tel. JAMAica 3-7722

DeKALB TAVERN
VYNAS, LIKERIAI, ALUS
A. SINUS, sav.
352 Onderdonk Avenue
Brooklyn, N. Y.

JOSEPH VASTUNAS
Real Estate & Insurance
Paskolos namams
1008 Gates Avenue
Brooklyn, N. Y.
Glenmore 5-7285

MAISTAS
QUALITY MEAT MARKET
Pirmos rūšies mėsa.
Prilimami užsakymai vestuvėms ir kitokioms puotoms.
Savininkai:
Cr. Shimanskas,
Ch. Mitchell
483 GRAND STREET,
Brooklyn 11, N. Y.
EV. 8-4608

DEGTINĖS KRAUTUVĖ
(Ray's Liquor Store)
Didelis įvairių rūšių degtinės ir vyno pasirinkimas.
Juozas ir Izabelė Misiūnai,
Savininkai
103-55 LEFFERTS BLVD.
RISHMOND HILL, N. Y.
Virginia 3-3544

AJARŲ ŠAKNYS

Ajarų šaknys gelbsti nuo vidurių užkietėjimo, gerai veikia skilvį, padeda pašalinti dieglius, nereikalingus pilvo gazus, paskatina neveikliusius kūno organus ir taip pat naudinga mažakraujams. Mokslininkai sako, kad ajarų šaknys turi šių mineralų: sulfuro, fosforo ir potasijaus. Visi šie mineralai reikalingi žmogaus organizmui. Ajarus galima gerti kaip arbatą, taip pat naudinga juos kramtyti ir selles rytli. Ajarų šaknys \$2.50 svaras. Mažiau perkant, 6 uncijos už \$1.00.

ALEXANDER'S CO.
414 West Broadway
South Boston 27, Mass.

GERIAUSIS INSURANCE IR REAL ESTATE
Patarnavimas pas
ORMAN & MICHELSON

111-15 JAMAICA AVE.
Richmond Hill 18, N. Y.

Telefonas:
Virginia 9-0842 ir
Virginia 7-4111

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA

JUOZAS GINKUS, VEDEJAS
SESTADIENIAIS, NUO 2 IKI 3 VAL. PP.
IS WWRL, 5000 kcl.
495 GRAND STREET
BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVERgreen 4-9293

Jau 10 metų, kai visi klausia
"LIETUVOS ATSIMINIMŲ"
radijo valandų,
kurios yra transliuojamos ištadieniais nuo 4,45 iki 5,30 valandos iš stoties WEVD (1330 klc. — 5000 W).
Direktorius Jokūbas J. Stukas, 1264 White St., Hillside N. J. Tel. WAverly 6-3325.

TEL. VIRGINIA 9-3112
PARK FLORIST
Matthew Mažeika
Gėlės pristatomos į bet kurią pasaulio vietą.
8015 JAMAICA AVE.,
WOODHAVEN 21, N. Y.
(Skersai nuo Haven teatro)

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.
VYTAUTAS BELECKAS, savininkas
BARAS, RESTORANAS, DIDELĖ SALĖ SUSIRINKIMAMS
VESTUVĖMS IR KITOKIOMS PUOTOMS
VISI KVIETIAMSI ATSLANKYTI
1883 MADISON STREET,
BROOKLYN 27, N. Y.
(Prie Forest Ave. stoties) (RIDGEWOOD)
Tel. EV. 2-9586

MALONI VIETA SUSITIKTI PO DARBO
RESTORANAS IR BARAS
ĮVAIRŲS GERYMAI IR UZKANDŽIAI
Savininkas — mūsų tautietis GEORGE RACHUN.
MORGAN AVE. ir HARRISON PLACE, BROOKLYN, N. Y.
Telefonas: HY 7-9758

JOSEPH LACHOWICZ
BARAS IR RESTORANAS
SILTI VALGIAI IR ĮVAIRŲS GERIMAI
Kampas Bedford Ave. ir No. 4th St. Brooklyn, N. Y.
Telefonas: EV. 4-8325

B. J. SCHEGAUS
REAL ESTATE & INSURANCE AGENTAS
Seniausia lietuviška nekilnojamo turto ir draudimo įstaiga Brooklyne
Visada visiems sąžiningai patarnaujama.
195 Grand Street,
Brooklyn 11, N. Y.
EVERgreen 7-1241.

Telefonas: EVERgreen 7-7411
KLEEN KOL COAL CO.
LISAUSKO ANGLIŲ KOMPANIJA
Anglys, Coke ir Aliejus
496 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.
Gyvenamoji vieta:
65-43 Grand Ave., TWining 4-8087 Maspeth, N. Y.
Telefonuoti po 5 val. vakarais

PHILIP BENDER
AVALINĖS KRAUTUVĖ
Mūsų krautuvėje galima gauti batų, tinkamų visiems keturiems metų sezonams.
Lietuviams ypač gerai žinoma mūsų avalinės kokybė.
245-247 GRAND ST.,
BROOKLYN, N. Y.
Telefonas: EV. 7-2043

Paminklai
JOS. BERMEL INC.
H. H. ALTHOFF, Pres.
PAVYZDŽIAI IR ĮSTAIGA
PRIEŠAIS NAUJUS VARTUS IR SV. JONO KAPINES
Kampė Metropolitan ir 8-th Street (Dry Harbor Road)
MIDDLE VILLAGE, QUEENS COUNTY, N. Y.
Tel. DAVenport 6-2393 DAVenport 6-2633

Max Schwartz, M. D.
Buvęs Berlyno moterų ligų klinikos gydytojas
177 E. 79th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Priėmimo valandos: 12-2 ir nuo 6 iki 8 val. p. p.
Telefonas: BUtterfield 8-8717

The GLEN RESTAURANT
Puikiai valgiai pietums ir vakarienei. Įvairios rūšies žuvis. Paruošiami užsakymai išsinesimui
DIDELIS VYNO IR LIKIERIŲ PASIRINKMAS
Salė parengimams ir susirinkimams
98 WYCKOFF AVE.,
BROOKLYN, N. Y.
Kampas DeKalb Ave. (Prie pat Wagner Kino Teatro).
Telefonas: EV. 2-9118

RESTORANAS IR BARAS
ĮVAIRŲS GERYMAI IR VALGIAI
LIETUVIS VIREJAS, LIETUVIS BARTENDERIS
31 So. 3rd St.,
Brooklyn 11, N. Y.
Telefonas EV. 4-8719

COOPER RESTAURANT
BAR & GRILL
FRANK MILAS ir JOHN L. RIMSA
Savininkai
101 Cooper Street,
Brooklyn, N. Y.
(Evergreen Ave. kampas)

POVILANSKU BARAS IR RESTORANAS
SALĖ SEIMYBINĖMS PRAMOGOMS
158 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVERgreen 4-9737

ALLIANCE CRYSTAL COCTAIL BAR
Kazys ir Alvinas Butvidai
Vienas iš gražiausių kabaretų mieste. Geriausias rūšies maistas, įvairiausi gėrimai
DU ORKESTRAI "FLOOR SHOW" IR SOKIAI
Vakarais muzika prie baro.
80 ST. MARKS PLACE
NEW YORK, N. Y.
(8th St. ir 1st Avenue) GRamercy 7-9765

SCHOLES BAKING, Inc.
LIETUVIŠKA DUONA—GERIAUSIA DUONA
V. LUKAS, vedėjas
Mes kepame visokias duonas ir pyragus vestuvėms, krikštynoms, gimtadieniams ir kitokioms iškilimams. Visus užsakymus mes išpildome kokybiškai.
532 Grand St. Brooklyn, N. Y.
Tel. EVERgreen 4-8302

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
JUOZAS GARSVA
231 Bedford Avenue,
Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS
Telefonas, EVERgreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave.,
Brooklyn, N. Y.
Tel. EVERgreen 7-4335 Kopyčia Laidotuvėms

MATHEW P. BALLAS FUNERAL HOME
MATHEW P. BALLAS, ALB. BALTRUNAS-BALTON,
Direktorius, Reikalų Vedėjas
660 GRAND STREET,
BROOKLYN, N. Y.
Tel. STagg 2-5043 NOTARY PUBLIC

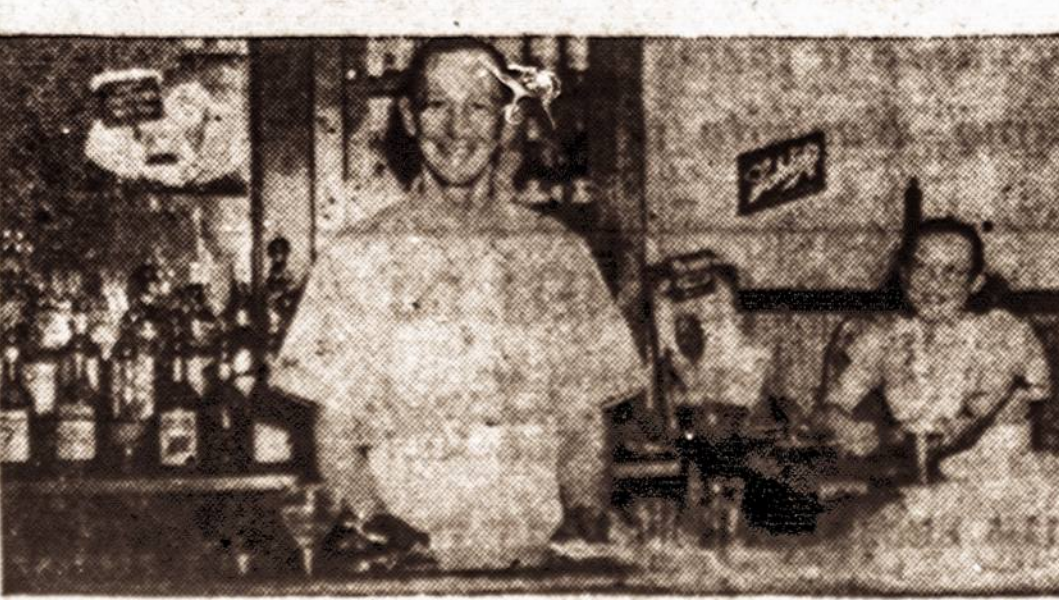
Estate of A. J. VALANTIEJUS
V. R. VALANTIEJUS, Mgr.
GENERAL INSURANCE AGENT
54-41 — 72nd Street,
NOTARY PUBLIC. Maspeth, L. I., N. Y.
Tel. NEWton 9-4464

SHALINS FUNERAL HOME
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
F. W. SHALINS, Jr. J. B. SHALINS
84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.
Tel. VIRginia 7-4499 Kopyčia Laidotuvėms

ROGERS FUNERAL HOME
P. RADZEVICIUS, Direktorius
Telefonas, STagg 2-4409
Kopyčia Laidotuvėms NOTARY PUBLIC

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams

LEONA'S BAR & RESTAURANT

LEONA IR JUOZAS PETRAICIAI, Sav.
341 Grand Street,
Brooklyn 11, N. Y.
EVERgreen 4-9414

New Yorkas ir Apylinkė

Pas mus

Inž. Juozas Vėbra, su žmo-
na lankėsi New Yorke.

Vytautas Labutis praė usį
sekmadienį susituokė su Biru-
te Naruševičiute. Sujungė kun.
Pakalniškis. Sutuoktųjų ba-
lyvos įvyko Apreiškimo parapi-
jos salėje.

Juozas Ginkus, užkordavo
B. Kulio, P. Aleksio, V. Alksni-
nio ir kun. V. Dabušo kalbas,
pasakytas vajuos proga per
radiją.

Janina Snieckuvienė, 408 Jay
St., Brooklyn, atidarė dantų
gydymo kabinetą.

Bronius Liogys, anksčiau dir-
bęs Vieniybės spaustuviėje, su-
grįžęs atostogų iš kariuome-
nės, buvo užjęs pasifūreči ir
Vienybę — aplankyti pažista-
mus.

Prei. Balkūnas kalbės ši šeš-
tadienį per J. Ginkaus radiją.

Kazys Marma buvo iškėlęs
sūnaus krikštynas. Krikšto tē-
vu buvo J. Ginkus, Jr.

Bronė Markūnienė, iš Bronx,
per Vieniybės agentą J. Krunk-
lį užsiprenumeravo visiems
metams Vieniybę.

Dail. A. Tamošaitienė ir Ve-
selkienė - Mažeikaitė pakvies-
tos dalyvauti New Yorke ruo-
šiamoj moterų parodoj.

Juozas Ginkus ir Pranas
Narvydas Lietuvių Tautinės
sąjungos reikalais spalio 14 d.
lankysis Waterbury.

Barbara Darys, solistė, išvy-
ko į Chicago, kur dainuos iki
lapkričio mėnesio.

Antanina Andrašiūnienė per
pirmąją BALFO vajuos dieną
surinko \$51.00 Stambią auką
\$25.00 davė italų paminklų
statytojas Ernest Fasolino, ku-
ris nuolat skelbias Vieniybėje.

Algirdas Brazys priimtas į
Metropolitan Opera, atsikelia
gyventi į New Yorką.

ONA BANULIENĖ-BANING
pirmąją vajuos dieną pirmoji
surinko \$57.15

Vos tik prasidėjo BALF va-
jus ir Juozas Ginkaus postą
Brooklyne pristatė Ona Ba-
nuliėnė-Baningė, žinomo po-
eto našlė, silpnos sveikatos mo-
teris ir pasiėmusi aukoms rink-
ti dėžutę ir lapą, leidosi į dar-
bą, eidama per krautuves, na-
mus ir restoranus.

5 valanda vakare jos aukų
dėžutė buvo pilna ir jau nebe-
galima buvo net dešimtko į-
grūsti. Moteris atskubo į po-
stą su širdgėla, kad užtrukus va-
landą laiko kol atvėž dėžutę
ir naują gaus, nes turės ilgiau
dirbti ir nepažaus iš darbo
grįžtančių žmonių.

Bet ją posto vedėjas J. Gin-
kus nuramino, pasakodamas,
kad dar vakaras ilgas ir prieš
akis visa savaitė.

KVIEČIA PIKETUOTI

Jau kuris laikas, kaip veng-
rai piketuoją sovietų delegaci-
ją prie Jungtinių Tautų, Man-
hattane — 68 Park Ave, kam-
pas. Piketuojama kenvirtadie-
niais tarp 6 ir 8 val. vakaro.

Nuo spalio 4 dienos su veng-
rais piketuos ir kitos sovietų
pavergtos tautos. Lietuviai
kviečiami kuo skaitlingiausiai
dalyvauti su plakatais spalio
4 d. pareiškiant tuo būdu savo
protestą prieš raudonąjį oku-
pantą.

Siuvėjų dėmesiai

ACW of America Lietuvių
54 lokalas minėdamas savo 50
metų gyvavimo sukaktį š. m.
spalio 6 d. 11 val. ryto Apreišk-
kimo parapijos bažnyčioje,
North 5th St., Brooklyn, N. Y.
užprasė šv. Mišias su ezek-
vijomis už mirusius skyriaus
narius. Kviečiami 54 lokalo na-
riai bei mirusiųjų giminės kuo
skaitlingiausiai gėdulingose
pamaldose dalyvauti. Šv. Mi-
šių metu giedos Valst. operos
solistė Vincė Jonuškaitė ir vi-
siems gerai pažįstama solistė
Violeta Tamkiūtė-Francus.

54 lokalo sekretorius.

Telefonavo dukte iš Indonezijos

Juozas ir Emilija Ambrazi-
jai, 168 Grand St., Brooklyne,
sekmadienio vakare 10 val.
buvo nustebinti telefono skam-
bučiu, ypač kad jau ruošiasi
eiti miegoti. Pasirodo, tai jų
duktė Genovaitė ir žentas Al-
bertas Čižauskas skambino iš
Indonezijos, Surbaya miesto,
kur jis yra Amerikos konsulu,
vien tik pasakyti "gerą dieną"
(Indonezijoje tuo metu buvo
vidurdienis).

Brooklyno centralės telefonis
tė nemažiau susijaudino už
Ambraziejus, nes, tur būt, pir-
mą kartą jai teko jungti tokį
tolimą telefoninį pasikalbėji-
mą.

Demokratų klubo pokyilis

Bronko Lietuvių Demokratų
Klubas rugsėjo 22 d. buvo su-
ruošęs ši rudenį pirmą pokyilį,
kuriam dalyvavo skaitlingas
Bronko lietuvių būrelis.

Prie pokylio organizavimo
daug prisidėjo klubo sekretorė
Emilija Diekson, nariai Mari-
jona Sodeikis, Marija Sapols-
kienė, Pranas Markevičius, Ka-
lėda ir Marijona Joseviciėnė.

Išėjo literatūros žurnalas Gabija

Šiomis dienomis lietuvių
skaitantiai visuomenė buvo
patiekta malonus ir tikrai
vertingas leidinys — trimėne-
sinio literatūros žurnalo Gabi-
ja pirmasis numeris. Žurnala
išleido Lietuvių Spaudos Cen-
tras Amerikoje, redagavo rašyt.
Stepas Zobarskas. Tikrai mi-
la, kad šiam žurnalui pavyko
suburti rašytojus, kaip sąko-
ma, iš dešinės, iš kairės ir iš
vidurio. Žurnalo redaktoriaus
troškimas — "Tegu lietuviško-
ji Gabijos ugnelė visus sutel-
kia draugėn" — bus įvykęs, ir
belieka tikėtis, kad atelty ši
mintis dar būtų stiprinama ir
lietuviškojo žodžio kūrėjai vi-
si prisidėtų prie tos ugnelės
puoselėjimo.

Pirmajame Gabijos nume-
ryje savo raštų duoda šie ra-
šytojai: Jurgis Jankus, Kazys
Boruta, Jonas Aistis, Aloyzas
Baronas, Bernardas Brazdžio-
nis, Algirdas Lansbergis, Nelė
Mazalaitė, Kazys Binkis, Fau-
stas Kirša, Antanas Tulyas,
Brazvilius, Antanas Gustaitis,
Vincas Maciūnas, Jonas Balyas,
Antanas Rimvydis, Juozas
Kruminas, Jeronimas Cicėnas,
Pr. Baltutis, žurnalas ilust-
ruotas dail. Prano Lapės pa-
veiksiais ir autorių atvaizdais.
Aštuoniolika keturių pusla-
pių žurnale yra sutalpinta tik-
rai daug medžiagos, nes rink-
ta smulkiu šriftu. Žurnalo kai-
na \$1.00. Redakcijos ir admi-
nistracijos adresas: Gabija,
340 Union Ave., Brooklyn 11,
N. Y.

MIRĖ
Juozas Vitkauskas, 65 metų
amžiaus, mirė rugsėjo 29 d.,
palaidotas spalio 3 d.
Juozas Ramanauskas, 71 m.
amžiaus, mirė rugsėjo 28 d.,
palaidotas spalio 1 d.
Elzbieta Masienė, 77 m. am-
žiaus, mirė rugsėjo 23 d., pa-
laidota rugsėjo 27 d.
Kun. Antanas Sideravičius,
48 m. amžiaus, mirė rugsėjo
21 d., palaidotas rugsėjo 25 d.
šv. Jono kapuose. Vėlonis bu-
vo atvykęs iš tremties prieš
ketveris metus.

Ona Letgūvienė, 50 m. am-
žiaus, mirė rugsėjo 26 d., pa-
laidota rugsėjo 29 d.
Elena Visockienė, 73 m. am-
žiaus, mirė rugsėjo 24 d. pala-
idota rugsėjo 27 d. Liko sūnus
Antanas. Vėlonė buvo Vieni-
ybės skaitytoja.
Ona Lynch, mirė rugsėjo 23
d., palaidota rugsėjo 26 d.
Visų laidojimo apeigomis rū-
pinosi Juozas Garša.

Ona Divenienė, gyvenusi 55
S. First St., Brooklyne, rugsėjo
25 d. pasimirė, suaukusi 75
metus amžiaus, palikdama sū-
nų Joną ir anukus. Laidotuvės
vyko Apreiškimo parapijos baž-
nyčioje. Laidojo Rogers Funer-
al Home.

Aleksas Mrozinskas
akompanuos solistė Feliciją
Pupėnaitę — Vasiliauskienę
Tremtinių Šalpos vajuos pa-
baigtuvių koncerte.

Vajuos užbaigtuvių koncertas

Pagaliau štai pirmoji ru-
denis pramoga — Balfo koncer-
tas, skirtas tremtinių pagal-
bos vajuos užbaigtuvėms at-
švesti spalio 7 d. visi renka-
mės į Lost Battalion salę, 93-
29 Queens Boulevard, Elmhurst,
N. Y. Tai bus reikšminga dien-
a Europoje likusių lietuvių
gyvenime ir graži proga mums
šlapus Atlanto, parodyti, kad
sugebame vargstančių tautie-
čių labai suorganizuoti pagal-
bą.

Koncertas prasidės 4 val. p.
p. Girdėsime visiems mums
miela ir pagarsėjusi Brooklyn-
no Operetės chorą vedamą
Mykolo Liuberskio, kuris su-
darė specialę repertuarą už-
baigtuvėms atžymėti. Vil-
niaus operos solistė Felicija
Pupėnaitė Vasiliauskienė, ak-
ompanuojant pianistui A.
Mrozinskui, padainuos liaudies
dainų ir operos arijų. Kauno
valst. teatro artistė A. Daugu-
vietytė prabilis į mus šviežiais
lietuviškojo poezijos fragmen-
tais. Taipgi tars žodį iš trem-
ties atvykęs vysk. Brizgys.

Visas vakaro pelnas skiria-
mas tremtiniams šelpti. So-
kiamas gros Adomo Jezavito or-
kestras. Įėjimas \$1.50. Bilietų
galima gauti: Balfo centre, vi-
sose lietuvių parapijose ir lie-
tuvių organizacijose.

Tai bus gražus tremtinių
susitikimas po vasaros karščių
ir kartu tikrojo mūsų solida-
rumo aktas. B. K.

ATTAIŠYMAS

Vieniybės 39 numeris įvyko
labai nemaloni korektūros klai-
da, aprašinėjant inžinierių ir
architektų suvažiavimą p. La-
pienės vasarvietėje, pasakant
kad svečiai vykdomam BALFO
vajuui suaukėjo \$3.00.

Tikrumoje buvo suaukota
\$37.00 aukų.
Visų suvažiavimo dalyvių
atsiprašome. Redakcija

NAMAS PARDAVIMUI

Ridgewoode prie BMT stoties,
16 šeimynų su moderniš-
kais frankiais, allejus šiluma,
vienas butas tuščias ir
galima gauti kitą butą, atlie-
dus prižiūrėtoją. Nuomos į me-
tus \$6,000. Nuoma už butus ga-
lima pakelti. Lincoln Savings,
Banko morgečius 4% sumoka-
mas \$500 metams.

BENEDICT J. SCHEGAUS
195 Grand Street
Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EVergreen 7-1241

Šią vasarą atostogas praleiskite
prie banguojančio Atlanto vandenyno.
NEW PLAZA VIEŠBUTIS
Emilija Mikonienė, Savininke
MADISON & AMHERS AVE. MARGATE CITY, N. Y.
Tel.: Atlantic City 2-5445

JOHN DERUHA, M. D.
Inkstų, pūslės, odos, kraujo, vidurių ir kitų ligų gydytojas.
Apžiūrėjimas ir kraujo tyrimas 3 dol. Priėmimo valandos 10-2 ir 4-9.
Mokslus baigęs Europoje.
128 E. 86th ST., NEW YORK CITY
Vieši Lexington Ave. požeminio traukinio stoties. Lengva privažiuoti iš
vieš. Atsikiir lankimo kambariai vyrams ir moterims.

Kaip vykti į BALFO koncertą?

Iš New Yorko vykstantiems
važiuoti Independent linijos
E traukiniu (8th Avenue) ar-
ba F traukiniu (6th Avenue)
Jamaicos kryptimi iki Roose-
velt Ave. — Jackson Heights
stoties. Čia pakelti į "local"
traukinį ir juo važiuoti iki
Woodhaven Blvd. — Slattery
Plaza stoties.

Iš Williamsburgho vykstan-
tims, važiuoti Independent
linijos GG traukiniu (1 Queens
pusė) ir išlipti Woodhaven
Blvd. — Slattery Plaza stotyje.

Automobiliais vykstant iš
New Jersey, važiuoti arba per
Queensboro tiltą arba Mid-
town Tunnel ir Queens Blvd.
iki pat salės (kuri yra prie
pat Woodhaven Blvd.).

Lost Battalion Hall adresas:
93-29 Queens Boulevard, Elm-
hurst, L. I., N. Y.

Siuvėjai paaukojo 300 dolerių

Spalio 1 d. visame Didžia-
jame New Yorke prasidėjo
BALF vajuos, skiriamas pa-
remti Vokietijoje pasiliku-
sius ir niekur išemigruoti ne-
galinčius lietuvius. Visoje New
Yorko miesto srityje sudaryta
10 rinkimo postų, kurie, ap-
rūpinti aukų lapais ir rinklia-
voms dėžutėmis, savo rajonuose
vykdo vidaus rinkliavą.

Rinkliavos išvakarėse Vajuos
Komitetas specialiu atsišauki-
mu kreipėsi į newyorkiečius,
kviesdamas talkon rinkėjais ir
prašydamas patiemis aukoti ir
paraginti savo kaimynus ir
pažįstamus.

Dar ne patiems newyorkie-
čiams nepradėjus aukoti, BA-
LF centre pasiekė keletas lai-
škų iš įvairių Amerikos vietų su
piniginėmis aukomis ir linkė-
jimais. New Yorko lietuviai
siuvėjai, kurie visuomet stam-
bomis sumomis paremdavo
BALFO šalpos sumanyms, ir
šįkart atsliepė, pranešdami
paskyrę vajuui 300 dol., tuo
duodami gražią vajuos pra-
džia. Vajuos Komitetas tikisi,
kad šiuo gražiu siuvėjų pavyz-
džiu paseks ir kiti didieji New
Yorko lietuvių profesionalai
ar kultūriniai sambūriai.

Aukų rinkimo punktai veiks
visas vajuos dienas iki spalio
7 d. imtinai, todėl asmens, ku-
rie dar nėra pasiėmę aukų dė-
žutį ar aukų lapų, kiekvie-
nu metu gali kreiptis į arti-
miausius punktus ir tenai jų
gauti.

PRADĖJO MOKSLĄ

Maironio šeštadieninė lie-
tuvių mokykla Brooklyne jau
pradėjo mokslo metus rugsėjo
22 d. Šiis metais mokyklą
lanko 140 mokinių.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Juozas Kėkštas Ramybė man.
Poezijos lankas. Išleido Gabi-
ja 1951 m. 45 psl., kaina \$0.80.
Knyga gaunama Gabija, 340
Union Ave., Brooklyn 11, N. Y.
ir pas platintojus.

Lazdynų Pelėda Motulė pa-
viliojo. Apsysaka. Išleido Gabi-
ja 1951 m. Dail. I. Davydaitė.
43 psl. \$0.60. Knyga gaunama:
Gabija, 340 Union Ave., Brook-
lyn 11, N. Y. ir pas platinto-
jus.

J. Jazminas MOTERIS NUO
KURIOS-PABĖGAU. Apsysakos.
Kaina \$1.—Užsisakyti galima:
Mr. Jasinskas, 84 Grace St.,
Toronto Ont. Canada.

Dramos artistė Asė Daugu-
vietytė per vajuos pabaigtuvių
koncertą deklamuos rašytojos
Nėlės Mazalaitės kūrinus.

Free Europe meno parodos reikalu

Gaudamas daug užklausimų
ruošiamos parodos reikalu tu-
riū pareikšti sekantį:

Ruošiama paroda yra pir-
mas Free Europe komiteto
bandymas šioje srityje, reiklau-
jamas laiko iškilusių klausimų
išaiškinti ir išsprendimui.

Free Europe Komitetas krei-
pėsi į Lietuvos Generalinį Kon-
sulą prašydamas mus būti tarp-
pininku tarp lietuvių menininkų
ir minėto komiteto, pain-
formuojant menininkus apie
to komiteto nutarimus ir refe-
ruojant F. E. komitetui menin-
inkų iškeltus sumanyms ar
pageidavimus.

Į visus iškeltus klausimus,
kaip kad eksponatų pristatymo
mūsų data ir vieta, transporto
bendrovė, per kurią ekspona-
tus reiks siūsti ir t. t., F. E.
komitetas pažadėjo atsakyti
spalio mėnesio gale. Tuo tar-
pu, esant gausiam dalyvių
skaičiui, pristatomų ekspona-
tų kiekis vienam asmeniui yra
pakeistas iš 4 į 3.

Prašome visus menininkus
susilaikyti nuo eksponatų siun-
timo Lietuvos Gen. Konsulato
adresu.

Jonas Budrys
generalinis konsulas.

TAUTINĖS SĄJUNGOS 1- mo SKYRIAUS PARENGIMAS

Spalio 27 d. — šeštadienio
vak. 8 val. 1951, Alliance Sve-
tainėje, 195 Grand St., Brook-
lyn, N. Y. įvyksta puikus po-
buvis: Paskaita minint D. Liet.
Kunigaikščio Vytauto mirties
sukaktį, dainos — solo, autūs,
užkandžiai pabaigoje šokiai.
Visi kviečiami dalyvauti.

ISNUOMOJAMAS KAMBARYS

su šiluma ir baldais: Kreiptis
vakarais J. Ligmontienė, 108-
01 86th St., Ozone Park, L. I.
Patogus susisiekimą Ind. line.
Galima naudotis garažu.

MOKYTOJAI
New Yorko Mokytojų Sąjun-
ga kviečia visus mokytojus už-
siregistruoti. Sąjungos adre-
sas: B. Kulyš, 383 So. 3rd St.,
Brooklyn 11, N. Y.

Dr. S. Černovas
Kraujo ir Odos ligos
223 SECOND AVENUE,
Room 14
Tel. GR. 7-7697

MIČIULIO RŪBŲ KRAUTUVĖJE...

Jūs galite gauti paltų ir siūtų žemesnėmis kai-
nomis, negu bet kurioje New Yorko krautuvėje.

Bet, svarbiausia, jūs čia turite tą patį, šimto
procentų vilnos ir pirmos rūšies darbo drabužių
pasirinkimą. Nueikite persitikrinti!

E. P. MITCHELL CO.
Manufactures of
FINE CLOTHES FOR MEN
1245 BROADWAY BROOKLYN 21, N. Y.
GL 5-2246

(Green Ave. kampas, pirmame aukšte, vienas blokas nuo
Gates Ave. stoties, važiuojant Broadway BMT Linija).

86-TH ST. CASINO TEATRAS
210 East 86th Street Tel.: REgent 4-0257
BUterfield 8-0561
Nuo spalio 5 iki 11 d.
"ORIENT — EXPRESS"
su Rudolf Prack, Siegfried Breuer, Gusti Wolf, Paul Dahlke, Oskar Sima.
"EIN LIED GEHT UM DIE WELT"
su Joseph Schmidt Victor de Kowa, Charite Andras, Fritz Kampers.
Savaitinė kino apžvalga.

ALBRECHT & KOELBER
MĖSOS URMO PARDAVIMAS
197 NORTH 6th ST., BROOKLYN 11, N. Y.
EVergreen 8-6322

Fasolino Memorials
Fank Fasolino, Sr., Savininkas
Ernest Fasolino, Biznio vedėjas.
GAUNAMI ĮVAIRIAUSIO STILIAUS PAMINKLAI,
MAUZOLIEJAI IR STATULOS.
Fasolino Memorial firma, kuri stato paminklus, Calvary,
Mt. St. Mary ir visose kitose Long Island kapinėse, lietu-
viams yra žinoma daugiau, kaip 40 metų.
**Darbas atliekamas artistiskai, sąžinin-
gai ir prieinamomis kainomis.**
Pasirinkimas neribotas. Tik reikia aplankyti Fasolino
Memorials paminklų parodas...
DIRBTUVĖ IR PARODA:
73-12 METROPOLITAN AVE., MIDDLE VILLAGE, L. I.
Paminklų paroda:
66-66 80th STREET, MIDDLE VILLAGE, L. I.
CENTRALINIS OFISAS:
66-56 80th STREET, MIDDLE VILLAGE, L. I.
FASOLINO MEMORIALS
(PRIEŠ PAT SVENTO JONO KAPŲ VARTUS)
DAvenport 6-1282

MIAMI, FLORIDA
SOUTHERN CROSS HOTEL
PAUL USONIS, savininkas
Jūs būsite patenkinti apsidavę šiame
savo tautiečio viešbutyje.
KAINOS PRIEINAMOS
642 N. W. 3rd STREET, MIAMI 36, FLORIDA
Ph. 82-9500

UNION BRONZE FOUNDRY
High Grade Bronze Castings
STANLEY SKIKAS
SAVININKAS
(Pėda nuo Union Avenue)
Bridgeport, Conn.
TEL: 3-4696